

MEMÒRIA D'ACTUACIONS

ANY - 2012

Índex

1. PRESENTACIÓ	5
1.1. OBJECTE DEL CONSORCI DE L'ESTANY	5
1.2. OBJECTIUS OPERACIONALS PER L'ANY 2012	6
2. ÒRGANS DE GOVERN	6
2.1. CONSELL PLENARI	6
2.2. COMISSIÓ EXECUTIVA	8
2.3. CONSELL CONSULTIU	8
3. MITJANS I RECURSOS	9
3.1. PERSONAL	9
3.2. PERSONAL EVENTUAL	10
3.3. MEMÒRIA ECONÒMICA	11
4. PLANS I PROGRAMES	14
4.1. PLANS DE GESTIÓ I ACCIÓ	14
5. PROTECCIÓ I CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI NATURAL	15
5.1. ACCIONS D'OBTENCIÓ D'INFORMACIÓ I MILLORA DEL CONEIXEMENT	15
5.2. GESTIÓ D'ESPÈCIES	15
5.3. GESTIÓ D'HÀBITATS I ECOSISTEMES	20
5.4. GESTIÓ DE L'ÚS PÚBLIC AMB OBJECTIU FONAMENTAL DE CONSERVACIÓ	23
6. ÚS PÚBLIC: INFORMACIÓ, COMUNICACIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL	24
6.1. ACCIONS D'OBTENCIÓ D'INFORMACIÓ I MILLORA DEL CONEIXEMENT	24
6.2. DIVULGACIÓ I COMUNICACIÓ SOCIAL	25
7. CREACIÓ I MANTENIMENT D'EQUIPAMENTS I INFRAESTRUCTURES	27

7.1.	CREACIÓ D'EQUIPAMENTS I INFRAESTRUCTURES	27
7.2.	TREBALLS DE MANTENIMENT I MILLORA D'EQUIPAMENTS I INFRAESTRUCTURES	29
8.	PARTICIPACIÓ SOCIAL	32
9.	RELACIONS I COL·LABORACIONS INSTITUCIONALS	33
9.1.	AMB ALTRES ADMINISTRACIONS A NIVELL LOCAL	33
9.2.	AMB FUNDACIONS I ALTRES INSTITUCIONS	33
10.	EL PROJECTE LIFE + NATURA "PROJECTE ESTANY"	35
10.1.	RESUM FINANCER	35
10.2.	RESUM D'ACTUACIONS	35
11.	MUSEU DARDER	40
11.1.	GESTIÓ GENERAL I FUNCIONAMENT	40
11.2.	MITJANS I RECURSOS	42
11.3.	TARIFES, HORARIS I CALENDARI D'OBERTURA DEL MDEIE.....	45
11.4.	ACTIVITATS I DIFUSIÓ	47
11.5.	GESTIÓ DE FONS DOCUMENTAL I COL·LECCIONS	58

1. PRESENTACIÓ

Aquesta és la memòria d'actuacions de l'any 2012 del Consorci de l'Estany on les diferents actuacions realitzades s'agrupen per àmbits de gestió i, dins de cada àmbit, per programes seguint el "Programa d'actuacions del 2011". Per a cada programa es descriuen les actuacions realitzades gràcies al finançament vinculat al pressupost i a les aportacions dels membres del Consorci: ajuntament de Banyoles (AJBNY), ajuntament de Porqueres (AJPOR), la Diputació de Girona (DdGI) i el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural (DAAM) i quines actuacions provenen de finançament extern provinent de subvencions atorgades al Consorci.

Durant el 2009 va ser atorgat un projecte europeu del programa LIFE+ Natura (convocatòria de l'any 2008) de la Comissió Europea titulat del Projecte Estany (LIFE08NAT/E/000078): "Millora dels hàbitats i espècies de la Xarxa Natura 2000 a Banyoles: un projecte demostratiu". El projecte té un pressupost de 1.020.352,00 € i una durada quadriennal (2010-2013). S'inclou un apartat específic del projecte LIFE +, amb caràcter de resum, de les actuacions del projecte executades durant el 2012.

Per altra banda s'inclou a la memòria un apartat relacionat amb el Museu Darder. Espai d'Interpretació de l'Estany que des del 2010 és gestionat pel Consorci de l'Estany.

1.1. Objecte del Consorci de l'Estany

L'objecte del Consorci, en base als seus estatus fundacional, és la preservació i la revalorització del patrimoni natural i cultural i impulsar les funcions econòmiques mediambientals i socials pròpies de l'Espai d'Interès Natural de Banyoles i de Porqueres; sense perjudici que l'àmbit d'actuació pugui ser ampliat a altres espais mitjançant acord del consell plenari. En concret:

- Actuar com a òrgan de representació dels ens del Consorci, en les matèries que siguin de la seva competència.
- Participar en la protecció, restauració i millora del patrimoni natural i cultural i fomentar la col·laboració d'altres administracions i entitats.
- Promoure l'obtenció de recursos, subvencions, inversions i serveis a l'espai natural.
- Conservar i ordenar les finques públiques o conveniades que tenen per objecte la protecció i conservació del patrimoni natural i cultural.
- Impulsar el desenvolupament local sostenible per millorar les condicions de vida de la població.
- Fomentar i ordenar l'aprofitament racional i sostenible dels recursos de l'espai i de les activitats econòmiques i socials.
- Potenciar l'educació ambiental, la recerca científica, la difusió i el coneixement dels valors de la conca lacustre.
- Promoure la protecció integral de la Conca Lacustre, incentivant la participació dels altres municipis que en formen part.

1.2. Objectius operacionals per l'any 2012

Els objectius operacionals assolits durant l'any 2012 han estat:

- Continuar amb la gestió ordinària de l'oficina tècnica del Consorci.
- Continuar amb les relacions institucionals entre el Consorci i les administracions públiques i altres entitats.
- Continuar amb l'execució del projecte LIFE + Natura "Millora dels hàbitats i espècies de la Xarxa Natura 2000 a Banyoles: un projecte demostratiu" - LIFE08 NAT/E/00078.
- Gestionar el Museu Darder -E.I.E. del DARDER.
- Establir noves línies de treball en relació a la recopilació d'informació per creació d'eines de gestió d'elements singulars del patrimoni natural de l'espai protegit.
- Mantenir les activitats de gestió de les poblacions de les espècies de la fauna com és la reintroducció de la cigonya blanca i el control cinètic del senglar.
- Continuar amb els treballs de manteniment i neteja de les finques públiques i conveniades.
- Millorar del coneixement i informació de l'ús públic de l'entorn immediat de l'estany recollint dades sobre freqüentació.
- Continuar amb el Dia Mundial de les Zones Humides com a activitat de divulgació i comunicació social.
- Participar en activitats i esdeveniments públics per tal de difondre el consorci i els valors patrimonials de l'espai natural protegit.
- Desenvolupar el projecte de "Conservació de la bavosa de riu (*Salaria fluviatilis*) i altres espècies amenaçades de fauna aquàtica a l'Estany de Banyoles.
- Iniciar l'execució del projecte de "restauració de l'estanyol del Pim-pom i la riera Marquès a Porqueres.
- Reparar el camí fondo malmès per les llevantades de la tardor del 2011.
- Realitzar el manteniment de camins i itineraris de l'entorn de l'Estany de Banyoles.
- Mantenir les tasques de millora i manteniment d'equipaments i infraestructures.
- Participar com a administració pública a la integració social de grups de persones amb deficiències psíquiques o físiques a través de la contractació de grups especials de treball.

2. ÒRGANS DE GOVERN

2.1. CONSELL PLENARI

És l'òrgan suprem de deliberació i de decisió del Consorci. Està format per quatre membres de cadascun dels Ajuntaments que integren el Consorci, (l'Alcalde i tres regidors) i per dos membres de cada administració supramunicipal o entitat que en forma part.

Cal destacar que el 25 de novembre de 2012 hi ha hagut eleccions al Parlament de Catalunya fet que ha comportat un canvi en els membres que representen el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural. A la finalització del 2012 no s'ha resolt els nomenaments dels nous membres del Consorci.

Durant el 2012, el Consell Plenari s'ha reunit en una ocasió, el 28 de desembre.

Ajuntament de Porqueres:

Salvador Ros i Reig - Alcalde-President

Ferran Vivar Labrador – *Regidor d'Esports*

Jordi Burch Viñals - *Regidor de Medi Ambient*

Sara Cabarroques Güell - *Regidora de Cultura i Turisme*

Ajuntament de Banyoles:

Miquel Noguer i Planas - *Alcalde-President*

Jordi Bosch i Lleó – *Regidor Delegat de Medi Ambient i Festes*

Joana Vilà i Brugué - *Regidora de Turisme*

Miquel Vilanova i Cullell - *Regidor de l'Àrea de Serveis Territorials*

Diputació de Girona:

Miquel Noguer i Planas – *Diputat de Règim econòmic i Noves Tecnologies*

Miquel Calm i Puig – *Diputat d'Acció Territorial*

Generalitat de Catalunya – Dept. d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural

Jordi Aurich i Taberner – *Director dels Serveis Territorials de Girona del DAAM*

Concha Marchante Leganés – *Subdirectora General de la Biodiversitat del DAAM*

CÀRRECS

Ens trobem dins el tercer període de presidència, el qual correspon a l'Alcalde de Porqueres. Així doncs, els càrrecs durant el 2012 s'han ocupat de la següent manera:

President:

Salvador Ros i Reig

Vice-Presidència Primera:

Miquel Noguer i Planas

Vice-Presidència Segona:

Miquel Calm i Puig

Vice-Presidència Tercera:

Jordi Aurich i Taberner

Director:

Jordi Bosch i Batlle

2.2. COMISSIÓ EXECUTIVA

Està formada pel President del Consorci, el vicepresident primer i un membre de cada ens consorciat, els quals són membres del Consell Plenari.

MEMBRES

Ajuntament de Porqueres:

Salvador Ros i Reig - *Alcalde-President*
Jordi Burch i Viñals - *Regidor de Medi Ambient*

Ajuntament de Banyoles:

Miquel Noguer i Planas - *Alcalde-President*
Jordi Bosch i Lleó - *Regidor Delegat de Medi Ambient i Festes*

Diputació de Girona:

Miquel Calm i Puig - *Diputat d'Acció Territorial*

Generalitat de Catalunya - Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural:

Jordi Aurich i Taberner - *Director dels Serveis Territorials de Girona del DAAM.*

2.3. CONSELL CONSULTIU

Aquest és un òrgan de consulta, participació i informació de les qüestions pròpies de l'àmbit d'actuació del Consorci. L'integren diversos sectors socials, entitats científiques, professionals i entitats privades que persegueixen finalitats d'interès general concurrents amb les pròpies del Consorci. Formen part del Consell Consultiu els representants de les següents entitats:

- Associació de Comerciants de Banyoles i Comarca
- Associació de Defensa del Patrimoni Natural del Pla de l'Estany - LIMNOS
- Associació de Pescadors Esportius del Pla de l'Estany
- Agenda Gestió Esportiva
- Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles
- Centre Excursionista de Banyoles
- Club Natació Banyoles
- Escola de Natura de Banyoles
- Turisme Rural Girona

3. MITJANS I RECURSOS

3.1. PERSONAL

L'execució del Projecte LIFE "Projecte Estany" així com el traspàs de la gestió del Museu Darder – Centre d'Interpretació de la Conca Lacustre de l'Estany per part de l'Ajuntament de Banyoles, van provocar en l'exercici del 2010 un augment considerable del personal que s'ha mantingut en part durant el 2012.

PERSONAL VINCULAT AL CONSORCI

ADMINISTRACIÓ

Secretari-Interventor	Ramon Quintanas i Feixas
Auxiliars Administratives	Dolors Nevado i Ballester
	Raquel Xargay i Torrent
	(substitució per maternitat)

ÀREA TÈCNICA

Tècnic-coordinador i Coordinador del LIFE	Miquel Campos i Llach
Tècnic	Irene Camós i Plana
Tècnic Especialista LIFE	Joaquim Pou i Rovira
Tècnic LIFE	Carles Feo i Quer
Peons LIFE	Ramon Casadevall i Fusellas
	Arnau Juscafresa i Poch

ÀREA MUSEU

Director Museu	Lluís Figueras i Casademont
Conservadora Museu	Georgina Gratacós i Teixidor
Conserge Museu	Lourdes Morcillo i Espuny
	Antonela Salvucci Ritter
	(substitucions)

3.2. PERSONAL EVENTUAL

Durant l'any 2012 s'ha signat un conveni de cooperació educativa per la realització de pràctiques curriculars amb la UdG i tres convenis de col·laboració per la formació pràctica en centres de treball amb l'Escola de Capacitació Agrària Forestal Can Xifra de Santa Coloma de Farners:

PERÍODE DEL CONVENI	NOM	ESTUDIS
01/08/2012 – 30/09/2012	Hèctor Valcàrcel Marchante	Estudiant de Biologia
15/03/2012 – 18/05/2012	Saül Perez Martín	Estudiant de l'Escola de Capacitació Agrària de Sta. Coloma de Farners
16/03/2012 – 18/05/2012	Jordi Martínez Llensa	Estudiant de l'Escola de Capacitació Agrària de Sta. Coloma de Farners
26/03/2012 – 18/05/2012	Milena Santoro Mandato	Estudiant de l'Escola de Capacitació Agrària de Sta. Coloma de Farners

Les principals tasques realitzades a través d'aquests convenis han estat la col·laboració en les tasques i accions del Projecte Estany (manteniment laboratori de cria de nàiades, suport a l'oficina tècnica, suport en les campanyes de mostreig i seguiments d'indicadors,...) Durant el 2012 s'ha signat un Conveni amb l'Ajuntament de Banyoles per tal d'acollir la realització de les pràctiques que han de realitzar els alumnes treballadors del Taller d'ocupació de Banyoles en l'especialitat de noves tecnologies aplicades en l'àmbit del treball:

PERÍODE DEL CONVENI	ESPECIALITAT	Núm. alumnes
28/05/2012 – 29/11/2012	Noves tecnologies aplicades en l'àmbit del treball	2

En data 30 d'octubre de 2012, s'ha signat un altre conveni amb l'Ajuntament de Banyoles per a la realització de les tasques de seguiment de l'estudi de la relació de la presència de gavians en la qualitat de les aigües d'una massa d'aigua continental, mitjançant l'ús de la falconeria:

PERÍODE DEL CONTRACTE	NOM	JORNADA
02/11/2012 – 31/12/2012	Daniel Latorre Espeso	50%

3.3. MEMÒRIA ECONÒMICA

El pressupost de l'any 2012, aprovat pel Consell Plenari del Consorci de l'Estany en data de 29 de desembre de 2011, ha estat de 457.031,28.-€.

Aquesta quantitat representa un decrement del **23,65%** respecte el pressupost anterior. Aquest decrement es deu bàsicament a la reducció de les aportacions dels ens consorciats a causa de la precària situació econòmica general.

Les actuacions previstes al programa LIFE s'ha desenvolupat d'acord amb les previsions que el propi programa estableix.

La inversió prevista inicialment ha estat mínima: **15.454,46,-€.**, dels quals 8.000,00€ corresponen al programa LIFE.

La resta ha permès un manteniment de mínims de les estructures i actuacions bàsiques corresponents a l'Oficina Tècnica i al Museu.

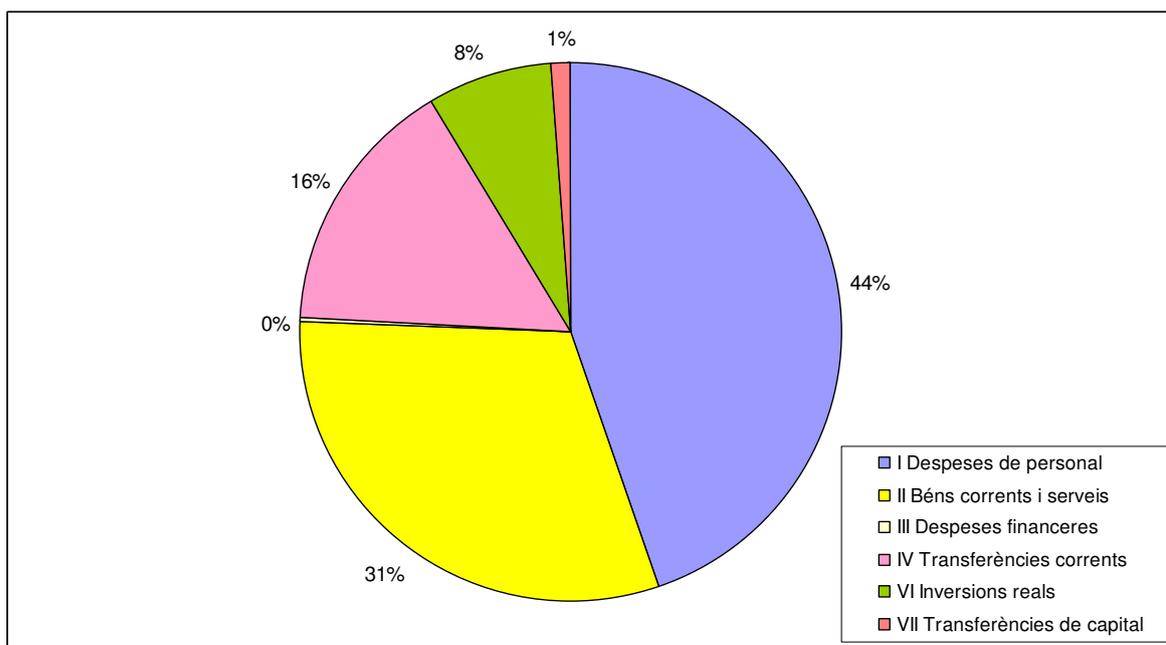
PRESSUPOST D'INGRESSOS 2012:

INGRESSOS	PRESSUPOSTAT	MODIFICAT	TOTAL
TAXES I ALTRES INGRESSOS			
Altres ingressos diversos	0,00	9.899,32	9.899,32
TRANSFERÈNCIES CORRENTS			
LIFE - ACA	6.000,00	0,00	6.000,00
DMAH - Oficina tècnica	46.550,00	-31.009,24	15.540,76
DMAH - manteniment i estudis	30.995,54	-545,54	30.450,00
LIFE - DMAH	60.000,00	0,00	60.000,00
Diputació de Girona	23.000,00	3.000,00	26.000,00
LIFE - Diputació de Girona	15.000,00	0,00	15.000,00
Diputació de Girona (Dipsalut)	10.000,00	0,00	10.000,00
Ajut Dipsalut mant. camins-itineraris	0,00	10.000,00	10.000,00
Ajuntament de Banyoles	34.188,68	0,00	34.188,68
Ajuntament de Porqueres	17.780,00	0,00	17.780,00
LIFE - Ajuntament de Banyoles	11.802,25	0,00	11.802,25
Estudi Gavians	0,00	2.500,00	2.500,00
Ajuntament de Banyoles (Conveni)	100.000,00	0,00	100.000,00
Ajuntament de Banyoles (Extra personal)	15.000,00	0,00	15.000,00
Projecte Salaria Fluviatilis	15.400,00	0,00	15.400,00
Gestió de la finca de Can Morgat	0,00	4.000,00	4.000,00
LIFE - CE	55.810,35	0,00	55.810,35
INGRESSOS PATRIMONIALS			
Interessos c/c	50,00	0,00	50,00
TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL			
DMAH	7.454,46	545,54	8.000,00
Diputació de Girona (Proj. Pim - Pom)	0,00	20.000,00	20.000,00
LIFE - Ajuntament de Porqueres	3.000,00	0,00	3.000,00
LIFE - CE	5.000,00	0,00	5.000,00
ACTIUS FINANCERS			
Romanents de crèdit	0,00	246.275,62	246.275,62
TOTAL EXERCICI	457.031,28 €	264.665,70 €	721.696,98 €

PRESSUPOST DE DESPESES 2012:

CAPÍTOL	PRESSUPOSTAT	MODIFICAT	TOTAL	EXECUTAT	% EXECUTAT
I Despeses de personal	300.270,36 €	8.367,66 €	308.638,02 €	272.671,31 €	93,27%
II Béns corrents i serveis	125.118,50 €	132.663,84 €	257.782,34 €	187.627,46 €	62,88%
III Despeses financeres	90,00 €	0,00 €	90,00 €	86,10 €	3,48%
IV Transferències corrents	16.097,96€	79.681,67 €	95.779,63 €	95.704,20 €	17,29%
VI Inversions reals	15.454,46 €	38.002,53 €	53.456,99 €	46.172,58 €	79,22%
VII Transferències de capital	0,00 €	5.950,00 €	5.950,00 €	5.950,00 €	0,00%
TOTAL EXERCICI	457.031,28 €	264.665,70 €	721.696,98 €	608.211,65 €	71,77%

En relació al pressupost no executat, aclarir que es tracta en la seva major part a partides relacionades amb el Projecte Estany que té un període executiu del 2010 al 2013.

A continuació es detallen les aportacions econòmiques de cada ens consorciat per l'any 2012 amb el percentatge de reducció respecte el 2011:

ENS CONSORCIAT	APORTACIÓ 2012	PERCENTATGE RESPECTE EL 2011
Ajuntament de Banyoles	34.188,68	0,00%
Ajuntament de Porqueres	17.780,00	0,00%
DAAM	53.990,76	-53,90%
Diputació	41.000,00	-14,58%
Conveni Museu Darder	117.500,00	-2,13%
TOTAL	264.459,44	-

Com a ingressos extres aconseguits pel Consorci destaquem:

-L'adjudicació d'una subvenció per part de Dipsalut pel "Manteniment de camins i itineraris de l'entorn de l'Estany de Banyoles (núm expedient SAE 2011/57)" en data 6 de febrer de 2012 per un import de 10.000,00.-€ d'un total de 22.333,20.-€

-L'adjudicació d'una subvenció per part de Dipsalut per donar continuïtat al "Manteniment de camins i itineraris de l'entorn de l'Estany de Banyoles (núm expedient 2012/1438)" en data 7 d'agost de 2013 per un import de 10.000,00.-€ d'un total de 17.700,00.-€

- La compensació de 2.500,00.-€ per part de l'Ajuntament de Banyoles al Consorci de l'Estany per la realització de l'"Estudi de la relació de la presència de gavians en la qualitat de les aigües d'una massa d'aigua continental, mitjançant l'ús de la falconeria a l'Estany".

-La realització del projecte de "Conservació de la bavosa de riu (*Saltria fluviatilis*) i altres espècies amenaçades de fauna aquàtica a l'Estany de Banyoles" gràcies a un ajut sol·licitat a la Fundació Biodiversidad per un import de 15.400,00.-€ d'un total de 22.000,00.-€

-L'aportació de 4.000,00.-€ de la Fundació CatalunyaCaixa per la gestió de la Finca de Can Morgat, derivat del Pla de Treball 2012, fruit d'un conveni de gestió signat entre les dues parts el 2005.

-L'atorgament al Consorci d'una subvenció de 20.000,00.-€ d'un total de 34.798,78.-€ pel projecte de "Restauració de l'Estanyol del Pim-Pom i la riera Marquès de Porqueres" dins del programa de projectes per a la preservació i difusió dels valors naturals de la demarcació de Girona any 2012, fruit d'un conveni de col·laboració entre la Diputació de Girona i l'Obra Social de "la Caixa".

-L'execució del tercer any del Projecte Estany amb un pressupost pel 2012 de 179.354,35.-€

CONCEPTE	COST DE L'ACTUACIÓ	SUBVENCIÓ OBTINGUDA
Diputació de Girona (Dipsalut 2011)	22.333,20 €	10.000,00 €
Ajut manteniment camins saludables (Diputació de Girona, Dipsalut 2012)	17.700,00 €	10.000,00 €
Estudi Gavians (Ajuntament de Banyoles)	2.500,00 €	2.500,00 €
Projecte Salaria Fluviatilis (Fundació Biodiversidad)	22.000,00 €	15.400,00 €
Gestió de la finca de Can Morgat (Fundació CatalunyaCaixa)	4.000,00 €	4.000,00 €
Projecte restauració estanyol del Pim-Pom (Diputació de Girona-la Caixa)	34.798,78 €	20.000,00 €
Projecte Estany	179.354,35 €	133.612,60 €
TOTAL	282.686,33 €	195.512,60 €

4. PLANS I PROGRAMES

4.1. Plans de gestió i acció

El Consorci va encomanar la redacció del Pla d'ordenació del camp de regates de l'Estany de Banyoles a l'empresa Medis, enginyeria ambiental i agroindustrial, SL l'any 2008. Pla que té per objectiu la compatibilització dels usos lúdics i esportius del camp de regates amb el manteniment i conservació dels hàbitats afectats per aquestes activitats.

L'elaboració d'aquest document ha esdevingut complexa degut a la seva singularitat i al fet que en la gestió del camp de regates hi participen diverses entitats (ajuntament de Banyoles, Consorci Esportiu de l'Estany, Federació Catalana de Rem i Club Natació de Banyoles). A finals de 2012 s'ha entregat al Consorci la versió definitiva del "Pla de Gestió i Manteniment del Camp de Regates de l'Estany de Banyoles".

Una de les accions inclosa dins el programa de treball anual de l'any 2008, signat entre el Consorci i la Fundació Catalunya-La Pedrera en relació a la finca de Can Morgat era la redacció del Pla de gestió d'aquest espai. La redacció va ser encomanada a l'empresa Geoservei projectes i gestió ambiental, SL. Està prevista la versió definitiva del document pel 2013.

5. PROTECCIÓ I CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI NATURAL

5.1. Accions d'obtenció d'informació i millora del coneixement

Descripció general

Des dels seu inici, el Consorci, ha apostat per la realització de seguiments científics amb l'objectiu de valorar la gestió que s'està duent a terme a l'espai. Els grups biològics que s'han estat treballant han estat: odonats, lepidòpters, nàiades, amfibis, peixos, aus, quiròpters i plantes vasculares.

El Projecte Estany contempla la realització dels seguiments científics que el Consorci havia encarregat directament amb el seu pressupost ordinari fins el passat 2009. Seguiments que serveixen com a indicadors del desenvolupament de les diferents accions del Projecte. Durant el 2012 s'han realitzat el seguiment científic dels grups biològics següents: macroinvertebrats aquàtics, odonats, nàiades, cranc americà, amfibis, tortugues, aus i peixos.

El passat 30 d'octubre de 2012 es va signar el "Conveni de col·laboració interadministrativa entre l'ajuntament de Banyoles i el Consorci de l'Estany per a la realització de les tasques de seguiment de l'estudi de la relació de la presència de gavians en la qualitat de les aigües d'una massa d'aigua continental, mitjançant l'ús de la falconeria a l'Estany."

Indicar també que els serveis tècnics del Consorci han continuat promovent i col·laborant en plans, programes així com establint col·laboracions amb universitats i altres centres de recerca per a l'estudi i coneixement de l'espai natural de l'Estany de Banyoles.

5.2. Gestió d'espècies

El Consorci de l'Estany ha presentat sol·licitud per dues subvencions destinades principalment a la gestió d'espècies.

Per una banda s'ha presentar una sol·licitud amb el títol "**Elaboració d'un protocol estratègic i demostratiu per la reproducció en captivitat de *Potomida littoralis* i posterior repoblació a l'Estany de Banyoles**" amb un total de 22.500,00.-€ (del qual s'ha sol·licitat un import de 11.250,00.-€) a la Fundación biodiversidad en relació a la convocatòria de concessió d'ajudes per la realització d'activitats en l'àmbit de la Biodiversitat, el Canvi Climàtic i el desenvolupament Sostenibles. Finalment la subvenció ha estat desestimada.

Sota el títol de "**Conservació de fauna fluvial d'interès europeu a la Xarxa Natura 2000 de les conques el riu Ter, Fluvià i Muga (LIFE Potamo Fauna)**" el Consorci de l'Estany s'ha presentat a la convocatòria LIFE+ 2012 (2012/C 74/08) de la Comissió Europea. És un projecte de 1.900.262,00.-€ a desenvolupar durant el període 2014-2017 i té com a objectius principals:

- Recuperació directa de les principals poblacions de *Unio elongatulus* i *Austropotamobius pallipes* en espais Xarxa Natura 2000 de les conques dels rius Ter, Fluvià i Muga, mitjançant reforços poblacionals amb exemplars de centres de reproducció en captivitat.

- Recuperació directa de la població d'*Emys orbicularis* a l'espai Xarxa Natura 2000 Riberes del Baix Ter (ES5120011), mitjançant reforços poblacionals amb exemplars d'un centre de reproducció en captivitat.
- Expansió i consolidació de les poblacions de *Vertigo moulinsiana* i *V. angustior* a l'espai Xarxa Natura 2000 Estany de Banyoles (ES5120008), mitjançant translocacions dins l'espai.
- Millora de les poblacions de *Barbus meridionalis* a espais Xarxa Natura 2000 de les conques dels rius Ter, Fluvià i Muga, mitjançant translocacions dins la mateixa conca.
- Millora de les poblacions fluvials d'espècies de herpetofauna (*M. leprosa*, *T. marmoratus*, *A. obstetricans*, *P. cultripes*, *B. calamita* i *H. meridionalis*), a l'espai Xarxa Natura 2000 Riberes del Baix Ter (ES5120011), mitjançant la creació de petites zones humides.
- Protecció contra l'afectació per afanomicosi de les principals poblacions de *Austropotamobius pallipes*.
- Minimització de l'impacte de tortugues i decàpodes exòtics sobre les poblacions d'*E. orbicularis* i *A. pallipes*, mitjançant el control local de les seves poblacions.
- Eradicació del crustaci decàpode exòtic *Orconectes limosus*, recentment establert a la zona.
- Control demostratiu a gran escala dels peixos exòtics a l'Estany de Banyoles.
- Minimització del risc de penetració a la conca del Ter del musclo zebra, mitjançant la instal·lació d'una estació de desinfecció d'embarcacions.
- Divulgació a la població local del valor de les espècies fluvials amenaçades, i de l'impacte de les espècies exòtiques invasores.
- Interacció amb la comunitat científico-tècnica involucrada en la conservació d'espècies amenaçades de fauna fluvial, per a la creació de sinergies positives

Dins el programa de gestió d'espècies s'engloben altres actuacions encarades a la protecció i conservació d'espècies d'interès a l'Espai Natural de l'Estany de Banyoles que s'han dut a terme durant aquest 2012 entre les quals destaquem:

- **Projecte de reintroducció de cigonya blanca**
- **Conservació de la bavosa de riu (*Salaria fluviatilis*) i altres espècies amenaçades de fauna aquàtica a l'Estany de Banyoles**
- **Participació i col·laboració en el control cinegètic del senglar**

Projecte de reintroducció de cigonya blanca

El Consorci, conjuntament amb la Fundació Catalunya-La Pedrera estant duent a terme el projecte de reintroducció de cigonya blanca a Banyoles des del 2006. Durant el 2010 es va finalitzar la segona i última fase d'aclimatació d'exemplars de cigonya dins de l'aviari instal·lat a la finca de Casa Nostra.

Els primers exemplars es van alliberar a la primavera de 2008 i durant el 2009 es va establir la primera parella nidificant a la zona, formada per un mascle (amb l'anella A0S6) alliberat durant la primera fase del projecte i una femella (8A39) alliberada a Santpedor dins un altre projecte de reintroducció. Aquesta parella va criar amb èxit durant els 2 primers anys (2009 i 2010).

Durant el 2011 el mascle es va aparellar amb una nova femella alliberada durant el 2010 a Banyoles (90M3). No és un fet habitual ja que les cigonyes creen parelles estables. Ja sigui pel canvi de parella, per la immaduresa de la femella o perquè durant l'època d'incubació va coincidir amb un període llarg de pluges, no hi va haver reproducció de la nova parella.

Aquest 2012 s'ha establert altra vegada la nova parella nidificant a la zona i ha criat amb èxit 3 cries de cigonya.

Amb aquestes ja són 7 els exemplars de cigonya blanca nascuts al Pla de l'Estany fruit d'aquest projecte de reintroducció

Niu de cigonyes al Pla dels Estanyols

Anellament de les 3 cries de cigonya

Conservació de la bavosa de riu (*Salaria fluviatilis*) i altres espècies amenaçades de fauna aquàtica a l'Estany de Banyoles

Actualment la única espècie autòctona de peix que es reproduïx a l'Estany és la bavosa de riu (*Salaria fluviatilis*), però també es trobava en regressió fins fa ben poc. Aquesta espècie està molt amenaçada a escala regional, fet que li atorga a aquesta població de l'Estany, un alt valor estratègic per la seva conservació a Catalunya. Actualment només es coneixen algunes poblacions fragmentades a la conca de l'Ebre i unes poques poblacions (disperses i molt localitzades), a les conques del riu Ter i Fluvià.

La bavosa de riu està inclosa al Catàleg Nacional de Espècies Amenazadas (RD 139/2011) amb la categoria de vulnerable. També es troba protegida per la legislació autonòmica (DL 2/2008 Text Refós de la LLei de Protecció dels Animals) i apareix a l'Annex III del Conveni de Berna 82/72.

La proliferació d'espècies de peixos introduïts a l'Estany també ha afectat a altres elements d'interès, com les nàiades autòctones, que estant greument amenaçades per falta de reclutament.

Amb aquesta premissa s'ha redactat i executat el projecte de "Conservació de la bavosa de riu (*Salaria fluviatilis*) i altres espècies amenaçades de fauna aquàtica a l'Estany de Banyoles" gràcies a un ajut sol·licitat a la Fundació Biodiversidad.

L'objectiu general del projecte és la recuperació de la població singular de bavosa de riu a l'Estany, i d'altres espècies de fauna aquàtica amenaçada que coexisteixen o depenen d'aquest peix, a través de la creació i millora dels hàbitats òptims amb la finalitat de garantir la seva conservació a llarg termini.

En concret els objectius particulars definits amb les actuacions han estat:

- Determinar la situació actual de la bavosa de riu a l'Estany.
- Recuperar i millorar les poblacions de bavosa de riu i altres peixos autòctons amenaçats de l'Estany.
- Recuperar i millorar les poblacions de nàiades autòctones amenaçades a l'Estany.
- Obtenir models d'esculls modulars destinats a la conservació de peixos amenaçats en el sistema lèntic d'aigua dolça.
- Compatibilitzar els usos recreatius actuals i esports de l'Estany amb la conservació d'espècies amenaçades.

L'execució del projecte ha permès arribar a les següents conclusions per la conservació de la bavosa de riu:

- La bavosa de riu manté una població peculiar a l'Estany de Banyoles, aïllada respecte altres nuclis d'espècies existents a la conca hidrogràfica del Ter.
- A l'Estany, la bavosa de riu ocupa actualment un ampli espectre d'hàbitats bentònics, però generalment amb densitats molt baixes. Només en algun racons d'hàbitats idonis arriben a densitats elevades; sobretot en zones de roques a baixa profunditat i sense presència de vegetació helofítica. S'ha constatat també la presència de bavosa de riu en les formacions de carofícies, hàbitat molt abundant actualment a l'Estany, però on només puntualment poden assolir densitats notables.
- S'ha comprovat un efecte negatiu clar dels peixos depredadors exòtics sobre la població lacustre de bavosa de riu. En absència de depredadors, la densitat augmenta, segons el grup de talla, de 2 a 5 vegades.
- Després d'anys de probable decreixement, actualment s'observa una suau tendència d'augment de la densitat global de bavosa de riu a l'Estany.
- La instal·lació d'esculls artificials ha suposat una millora dels hàbitats de la bavosa de riu a l'Estany, amb la creació d'hàbitats òptims en sectors que fins ara no s'hi trobaven substrats rocósos.
- En el futur cal mantenir un seguiment de la població de bavosa de riu i dels seus hàbitats a l'Estany.

Exemplar de bavosa de riu

Experiment amb limnocorrals

Participació i col·laboració en el control cinegètic del senglar

Una de les problemàtiques detectades a l'entorn immediat de l'Estany, en els últims anys, és la presència elevada de porcs senglars (*Sus scrofa*) que han provocat danys sobre els conreus, marges de camins i en són un risc clar per als vehicles que circulen per la carretera properes o, fins i tot, pels usuaris de l'Escola Casa Nostra, a Porqueres. Aquest fet ha comportat un augment de les interaccions conflictives amb els interessos de la població de Porqueres i Banyoles (sobretot agrícoles), per la tendència d'aquests animals a penetrar als conreus i causar-hi danys importants. Les zones més afectades són els sectors del Bosc de Can Morgat, el litoral de Porqueres, a la zona de Can Cisó i sota l'església de Santa Maria de Porqueres i al sector de la Puda i Casa Nostra.

Aquesta qüestió ha estat, des del moment en que va ser detectada, una preocupació pel Consorci de l'Estany. Ja l'any 2008 es van dur a terme batudes excepcionals per foragitar i regular la presència del senglar en aquests sectors amb l'ajut de la Societat de caçadors de Serinyà i Sant Miquel de Campmajor. L'any 2009 es van iniciar els primers contactes amb els Agents Rurals, els Servei Territorials del DAAM a Girona, la Federació de Caça i les societats de caçadors per col·laborar conjuntament contra aquesta problemàtica.

Durant aquest 2012 s'han registrat, mitjançant el registre general del Consorci de l'Estany, diverses incidències per l'elevada població de senglars recollides a través de les diferents Societats de caçadors de la zona, propietaris afectats i de la Unió de Pagesos. Per aquest motiu, des del Consorci de l'Estany i a petició de l'ajuntament de Porqueres, es va gestionar la tramitació administrativa per tal de sol·licitar l'autorització excepcional de caça major i/o menor per danys en època de veda a la Zona de Seguretat del Paratge de les Estunes i a la zona de Refugi de Fauna Salvatge de Can Morgat, Can Cisó, Riera Castellana i Cuaranya per realitzar durant el novembre de 2012. Paral·lelament el Cos d'Agents Rurals de Girona va demanar al Servei Català de Trànsit el control de les carreteres afectades per la realització de les batudes.

Finalment, després de coordinar-se els diferents agents implicats, es va realitzar una batuda el dia 29 de novembre, amb gossos i sense utilitzar armes de foc, dins les zones de seguretat i del refugi de fauna salvatge. Es van visualitzar 6 exemplars de porc senglar però no es va abatre cap exemplar.

Una altra actuació realitzada ha estat l'inici d'un Pla de Control del Senglar a les zones de seguretat de Banyoles i Porqueres i el Refugi de Fauna Salvatge Can Morgat, Can Cisó, Riera Castellana i Cuaranya després de la reunió de treball entre el Consorci de l'Estany, l'Àrea de Medi Natural dels Serveis Territorials de Girona del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, la Federació de Caça de Girona i els Agents rurals. El Consorci dóna suport i col·labora a les actuacions relacionades amb el Pla de Control.

5.3. Gestió d'hàbitats i ecosistemes

Durant el 2012 s'han realitzat les següents actuacions encarades a la protecció, conservació i restauració d'hàbitats i ecosistemes d'interès a l'Espai Natural de l'Estany de Banyoles:

- **Redacció del projecte d'arranjament d'un tram de la riera de Can Morgat**
- **Gestió d'hàbitats a través de la pastura**
- **Restauració de l'estanyol del Pim-Pom i la riera Marquès a Porqueres**

Redacció del projecte d'arranjament d'un tram de la riera de Can Morgat

La riera de Can Morgat és una riera singular que, en condicions normals, hi circula aigua durant tot l'any ja que és alimentada a través d'un pou artesià situat al nord del Pla de Can Morgat (pou de Ca n'Ordis). L'aigua sorgent d'aquest pou conté un elevat contingut de carbonat càlcic, provocant en els punts on s'acumulen branques, la seva precipitació, ocasionant petits salts d'aigua que formen unes petites basses que afavoreixen a la fauna autòctona de la riera. S'hi ha detectat la presència de bagres (*Squalis laietanus*), barbs de muntanya (*Barbus meridionalis*) i també la bavosa de riu (*Salaria fluviatilis*).

Al tram que transcorre a la zona dels Prats de Cal Ferrer, entre el Puig de la Font i el gual peatonal de la riera, en època d'avinguda d'aigua, la riera desborda en algun punt inundant els prats i camps de la zona de cal Ferrer.

Per aquest motiu, i per tal d'evitar els problemes que es generen, s'ha iniciat la redacció d'un projecte per tal de conèixer la dinàmica fluvial d'aquest tram de la riera de Can Morgat i augmentar la seva capacitat hidràulica, alhora que en conservi el seu ambient fluvial, amb els salts i basses existents. Es pretén també millorar el desguàs dels camps del marge dret de la riera. Està previst que el projecte estigui enllestit durant la primera meitat de l'any 2013.

Tram de la riera objecte del projecte

Foto detall de la riera

Gestió d'hàbitats a través de la pastura

Gràcies al conveni de cessió que es va signar entre el Consorci i l'Institut Magdalena Aulina, el Consorci va executar dos projectes de restauració: "Restauració de prats humits i Jonqueres a l'entorn de l'estanyol de Montalt" (2007) i "Projecte de restauració d'una zona inundable a Casa Nostra" (2008). Aquests projectes han servit per recuperar al voltant de 6 ha, que no tenien rendiment agrícola, en ambients aquàtics i lacustres propis de l'entorn de l'Estany. Així s'han creat prats d'inundació temporal i s'han potenciat prats humits i jonqueres (hàbitats d'elevat valor ecològic, d'interès comunitari i protegits per la directiva europea 43/92 d'hàbitats), mitjançant la modificació del sistema artificial de recs i drenatge de la zona del Pla dels Estanyols. Aquesta modificació ha permès, alhora, reduir els problemes d'inundació que es donaven periòdicament al passeig Dalmau, passeig Darder i a la zona del camp de futbol degut a l'abandonament i desús de la xarxa de drenatge de la zona.

La gestió de la vegetació d'aquesta zona es duu a terme principalment amb l'acció dels guarans i cavalls que es mantenen a la zona. Aquests animals s'alimenten de plantes lacustres (balca, canyís, gram d'aigua...), de manera que la seva acció continuada ajuda a diversificar la flora d'aquests espais i a obrir clarianes útils per a la fauna, en especial per a la fauna aquàtica de zones humides continentals.

Exemplars pasturant

Zona pasturada del Pla dels Estanyols

Restauració de l'estanyol del Pim-Pom i la riera Marquès a Porqueres

A través del projecte de **Restauració de l'estanyol del Pim-Pom i la riera Marquès a Porqueres**, el Consorci va demanar una subvenció exclosa de concurrència pública dins el "Programa d'ajuts per a preservació i difusió dels valors naturals de la demarcació de Girona, fruit d'un conveni de col·laboració entre la Diputació de Girona i la Fundació "la Caixa" per un import de 20.000,00.-€ d'un total de 34.798,78.-€. Durant aquest 2012 s'han iniciat els primers treballs del projecte que consta de les següents actuacions:

- **Recuperació de l'estanyol del Pim-Pom i la seva riba**
- **Naturalització de la riera del Marquès**
- **Senyalització del projecte**
- **Instal·lació d'una tanca de protecció**

L'objecte principal del projecte es desenvolupar un seguit d'actuacions que permetin la restauració ambiental i paisatgística de l'estanyol del Pim-pom així com millorar-ne el seu sistema de desguàs i intervenir sobre l'estructura arbrada i arbustiva tant del rec com de l'estanyol.

Un dels altres objectius rellevants d'aquest projecte és treure de d'interior de l'àmbit del Càmping el Llac l'estanyol del Pim-pom i integrar-lo a la zona humida de l'hort del Castell de manera que s'aconseguirà un continu entre l'estanyol i la vegetació helofítica de la zona.

Així doncs, gràcies al projecte s'aconseguirà:

- Retirar tots elements atípics de l'entorn de l'estanyol (bancs, casetes de fusta, faroles, paviments, etc.)
- Reperilar i llaurar l'entorn de l'estanyol per afavorir el desenvolupament de vegetació helofítica.
- Millorar el rec de desguàs que l'uneix amb el rec del Marquès.
- Dragat i millora dels marges del rec del Marquès.
- Retirada d'arbrat mort i d'espècies arbòries i arbustives exòtiques.
- Retirar biomassa morta amb el desbrossat de bardisses.
- Plantació de vegetació pròpia de aiguamolls i vorades de bosc de ribera.
- Col·locació d'una tanca que impedeixi l'entrada de visitants del càmping a l'estanyol i els aiguamolls per tan d'evitar la freqüentació i això permetre el bon desenvolupament de la vegetació natural i la colonització per la fauna.
- Instal·lació d'un plafó divulgatiu de l'interès de l'indret.
- Instal·lació d'un plafó informatiu del projecte desenvolupat.

Estat de l'estanyol abans del projecte

Arbres amb risc de caiguda a la riera Marquès

5.4. Gestió de l'ús públic amb objectiu fonamental de conservació

El Consorci porta a terme les tasques rutinàries de manteniment de la vegetació, de l'espai natural i la neteja de residus de les finques públiques o conveniades de l'entorn de l'Estany a través de la contractació d'una brigada.

Les tasques que desenvolupa aquesta brigada es resumeixen en:

- Neteja selectiva i manteniment de la vegetació amb l'eliminació d'espècies exòtiques.
- Tala d'arbres morts o tombats que suposin un risc per a la seguretat de les persones.
- Esporga baixa del brancatge d'arbres i arbustos.
- Recollida de restes vegetals produïdes per podes, estassades i neteges.
- Neteja dels primers trams dels recs i la riba de l'estany.
- Manteniment i neteja de la senyalització, tanques i mobiliari urbà.
- Col·locació d'algun element del mobiliari urbà (papereres, senyals).
- Buidat periòdic de papereres i recollida de residus dispersos.
- Manteniment dels marges i el ferm del camí pedestre i la zona per als vianants de front de l'estany i del carril bicicleta amb la reposició de sauló.
- Eliminació de camins d'accés a espais restringits.
- Regeneració de zones que presenten forta freqüentació o altres petits impactes com per exemple punts amb pèrdues de sòl.
- Neteja i manteniment de l'itinerari pedestre on s'inclou la retirada de restes vegetals i deixalles, arbres i arbustos morts, i manteniment del mobiliari urbà.
- Col·locació de senyals de les xarxes de camins.

Aquest 2012 i degut a la situació pressupostària la freqüència d'actuacions s'ha vist reduïda respecte els anys anteriors. Tot i això s'han dut a terme les tasques de manteniment adequades pel conjunt d'infraestructures existents a l'espai i pel bon funcionament de les activitats (tant esportives com lúdiques) que es desenvolupen a l'entorn de l'Estany.

Per altra banda, el Consorci ha dut a terme un conjunt de tasques de manteniment que necessiten maquinària i especialistes concrets que no poden ser assumides per aquesta brigada, i que solen ser un complement de la seva activitat com per exemple: les segues amb tractor, trituració de restes de podes, retirada de grans arbres o podes d'alçada entre altres.

	
<p>Sega manual de les grades del camp de regates</p>	<p>Arbres en risc de caiguda retirats</p>

6. ÚS PÚBLIC: INFORMACIÓ, COMUNICACIÓ I EDUCACIÓ AMBIENTAL

6.1. Accions d'obtenció d'informació i millora del coneixement

Comptadors de freqüència

Un de les paràmetres més difícil de comptabilitzar a l'Estany de Banyoles i el seu entorn, és la freqüentació de l'espai per part de la població visitant i els usuaris locals. Al fet de tractar-se d'un espai natural amb diferents punts d'entrada fa molt difícil realitzar un comptatge de visitants. Així doncs s'han instal·lat 3 sensors de moviment en punts estratègics de la xarxa de camins de l'espai. Els sensors de moviment es van instal·lar, en període de proves, a finals de 2010. Durant el 2011 van ser víctimes de diverses bretolades i actes vandàlics que va fer que no es pogués disposar d'un comptatge continuu. Aquest fet dificulta l'anàlisi i la interpretació dels registres obtinguts.

Durant el 2012 el comptatge ha estat més continuu tot i detectar-ne també diverses bretolades (enfonsament dels òptics, presència d'objectes que obstaculitzen el bon funcionament,...).

Tot i això els primers resultats analitzats indiquen una freqüentació elevada de l'espai. En les dades registrades al comptador instal·lat a la zona de Lió ens surten els següents resultats:

COMPTADOR LIÓ ANY 2012	Mitjana diària segons el mes
Gener	472,30
Febrer	619,30
Març	596,90
Abril	654,53
Maig	407,00
Juny	431,43
Juliol	510,42
Agost	324,16
Setembre	540,17
Octubre	388,14
Novembre	404,13
Desembre	454,82
MITJANA DIÀRIA ANUAL	483,61

Indicar que les mesures d'aquest comptador són mesures de passos de gent que segurament dona la volta a l'Estany, ja que està a un punt prou allunyat de les entrades principals de visitants i les zones de màxima freqüentació com poden ser zones de bany o la zona més urbana de l'Estany.

6.2. Divulgació i comunicació social

- **Dia Mundial de les zones humides**
- **Participació a les "IV jornadas ibéricas de Ictiología"**

Dia Mundial de les Zones Humides

El Dia mundial de les Zones Humides (DMZH) commemora la signatura del Conveni Ramsar per a la protecció d'aquests ecosistemes signat el 2 de febrer de 1971. Ramsar és el primer tractat modern, de caràcter intergovernamental, sobre conservació i ús sostenible dels recursos naturals. El DMZH té com a objectiu divulgar el valor d'aquests tipus d'espais naturals, uns dels més productius i rics de la Terra i, a la vegada, dels més fràgils i amenaçats. Amb aquest pretext, i des de fa uns anys, s'organitza conjuntament amb l'associació Limnos, diverses activitats per tal de promoure el coneixement i estudi del patrimoni natural i cultural de les zones humides de la comarca, un dels espais més singulars de Catalunya. Alhora es pretén divulgar-ne els seus valors i fer ressò de la importància de la seva protecció i conservació.

Aquest 2012 les activitats s'han organitzat els dies 3 i 4 de febrer i ha consistit en un cicle de xerrades i una sortida matinal.

La primera part de les xerrades s'ha destinat a la presentació de treballs de recerca naturalista realitzats per estudiants de batxillerat, tots tres de l'IES Pere Alsius de Banyoles. Hi han assistit una trentena de persones i s'han presentat:

- *La llúdriga*, a càrrec de Martí Gimferrer.
- *Les plantes medicinals i els remeis casolans: riquesa a l'abast*, a càrrec de Clara Boix.
- *El colom de vol català* a càrrec de Joana González.

A continuació s'han realitzat dues ponències relacionades amb la fauna de l'Estany:

- *El Seguiment de fauna del voluntariat ambiental de Limnos* a càrrec de Juanjo Butrón.
- *La Revisió històrica de les nàiades de la zona lacustre* a càrrec de Iolanda Puigdevall.

Tot seguit s'ha presentat una xerrada el marc de l'exposició Aliens!

- *Plan de erradicación de la población de carpas (Cyprinus carpio) en la Laguna de Zóñar (Córdoba)*. A càrrec de Carlos Fernández Delgado.

Dissabte al matí s'ha organitzat una visita per El Terri. S'ha fet una ruta a peu seguint el carril bici des de Cornellà fins al Molí de Borgonyà. Tot i la temperatures extremes i l'alerta pel fred siberià, una desena de persones han seguit la ruta.

Presentació de la diada

Participants a la ruta del Terri

Participació a les "IV jornadas ibéricas de Ictiología"

El Consorci ha participat a les "IV jornadas ibéricas de Ictiología: Situación actual y retos de futuro" organitzades per la Universitat de Girona (Institut d'ecologia Aquàtica) i la Sociedad Ibérica de Ictiología (SIBIC) amb la col·laboració del Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural de la Generalitat de Catalunya; Fundació privada: Girona Universitat i futur; Universitat de Girona, Ajuntament de Girona, Ajuntament de Banyoles, Consorci de l'Estany i Càtedra d'Ecosistemes Litorals Mediterranis celebrades del 17 al 19 de juliol de 2012

Dins aquestes jornades s'ha realitzat dues presentacions orals:

- Quim Pou i Rovira i Carles Feo i Quer, van presentar la sessió oral "Náyades y peces, suerte aparejada: el caso de las cuencas del nordeste de Catalunya"
- Quim Pou i Rovira, Carles Feo i Quer i Miquel Campos Llach van presentar la sessió oral "Proyecto Estany, un proyecto LIFE+ para la recuperación y la protección de la biodiversidad original en el Lago de Banyoles: primeros resultados".

En relació a la sessió de pòsters, Quim Pou i Rovira, Carles Feo i Quer van presentar els següents pòster del Projecte Estany:

- - "Proyecto LIFE+ para la recuperación y la protección de la biodiversidad original en el lago de Banyoles: planes hitos previstos".
- - "Hábitat y estado de conservación del fraile (*Salvia fluviatilis*) en el lago de Banyoles.
- - "Peces autóctonos como huéspedes para la cría de náyades en el lago de Banyoles".

A més s'ha realitzat una visita tècnica a l'Estany de Banyoles guiada per tècnics de l'oficina tècnica del Consorci en la qual s'ha fet una explicació de la comunitat de peixos de l'Estany i les característiques de l'ecosistema; s'ha realitzat una demostració de pesca elèctrica des de l'embarcació; s'ha fet una explicació del Projecte Estany que s'està desenvolupant a la zona i s'ha realitzat una visita guiada a la zona de les llacunes restaurades de Lió i Can Morgat.

Les jornades han servit per promoure l'intercanvi de coneixements entre investigadors i professionals dedicats al estudi i conservació dels peixos a la península Ibèrica.

Més informació a:

http://www.sibic.org/jornadas/Entradas/2013/6/1_IV_Jornadas_Ibericas_de_Ictiologia.html

7. CREACIÓ I MANTENIMENT D'EQUIPAMENTS I INFRAESTRUCTURES

7.1. Creació d'equipaments i infraestructures

Dins aquest programa destaquem la següent actuació:

- **Instal·lació d'una tanca a l'entorn de l'església de Porqueres**
- **Disseny i control de l'edició dels cartells indicatius del centre d'interpretació de Santa Maria de Porqueres**
- **Construcció d'un bagant a la sortida del Pla dels Estanyols**

Instal·lació d'una tanca a l'entorn de l'església de Porqueres

Per tal de regular l'accés al centre d'interpretació de Santa Maria de Porqueres, s'ha instal·lat una tanca de fusta de pi tractada a la part sud-est de l'església de Porqueres. Aquest és l'accés més idoni des de la ruta de la Volta a l'Estany (núm 1 dels Itineraris per l'Espai Natural). Es tracta doncs d'una tanca que es pot obrir i tancar a conveniència seguint els horaris d'obertura del centre d'interpretació però que alhora limita l'accés si es desitja.

S'ha construït seguint el model de la resta de tanques i portals instal·lats a l'Espai natural de l'Estany de Banyoles

Tanca instal·lada

Disseny i control de l'edició dels cartells indicatius del centre d'interpretació de Santa Maria de Porqueres

Des de l'oficina tècnica del Consorci de l'Estany s'ha dissenyat i s'ha realitzat el control de l'edició dels diferents cartells indicatius del nou centre d'interpretació de Santa Maria de Porqueres instal·lats al costat de l'església de Santa Maria de Porqueres.

Els cartells s'han dissenyat seguint el manual tècnic de senyalització als espais naturals protegits de la Direcció General del Medi Natural i Biodiversitat i seguint la resta de senyalització instal·lada a l'Espai Natural de l'Estany de Banyoles. La producció i instal·lació ha anat a càrrec de l'ajuntament de Porqueres.

Cartell indicatiu instal·lat amb la resta de senyalització de l'espai

Detall del cartell indicatiu

Construcció d'un bagant a la sortida del Pla dels Estanyols

L'aigua que transcorre a través del Pla dels Estanyols acaba arribant a l'Estany a la zona del Passeig Magdalena Aulina aprofitant els diferents canals de passen per sota la carretera GIV-5248.

Després de les obres de restauració d'aquesta zona (amb la recuperació de gairebé 5 ha en zona de prats humits i jonqueres) i, per tal de controlar el nivell d'aigua de tot el pla, s'ha construït un nou bagant just a la sortida del sistema i abans d'arribar a l'Estany.

Aquest bagant permet ahora, augmentar el nivell d'inundació del rec que separa la carretera GIV-5248 del Pla dels Estanyols, creant una barrera que impedeix el pas de persones cap a la zona restaurada. És un exemple més de barrera natural i de creació de canals de poca fondària que s'està duent a terme a l'entorn de l'Estany que impedeixen el pas de persones cap a hàbitats d'interès potenciant-ne el seu desenvolupament i la seva conservació.

Detall del bagant

Vista de la zona

7.2. Treballs de manteniment i millora d'equipaments i infraestructures

Les principals actuacions realitzades dins aquest programa es resumeixen en:

- **Reparació camí fondo**
- **Manteniment de camins i itineraris de l'entorn de l'Estany de Banyoles**
- **Manteniment d'equipaments, senyalització i infraestructures d'equipaments**
- **Signatura del conveni de col·laboració entre el Consorci de l'Estany i l'Institut Magdalena Aulina sobre l'acord de l'ús d'instal·lacions a Casa Nostra**

Reparació del camí fondo

Durant el 2011 i gràcies al PUOSC es va arranjar el camí fondo a Porqueres, camí que limita amb el nord de la finca CX Can Morgat. Amb la recuperació d'aquest camí, que es troba a una cota menor que els seus marges (d'aquí la seva denominació de camí Fondo) i juntament amb la vegetació existent, s'aconsegueix un bon apantallament des del camí a l'espai natural del complex de llacunes de Can Morgat les llacunes. Ha estat una actuació encaminada en l'ordenació del flux de visitants a l'espai alhora de millorar-ne la conservació.

Les llevantades de la tardor del 2011 van fer que aquest nou camí fondo no estigués en les condicions òptimes per potenciar-ne el seu ús i requeria d'un nou arranjamnt.

Així doncs, gràcies a l' "Annex. Pla de treball 2012 per a la finca de "CX Natura Can Morgat", signat entre la Fundació Catalunya-La Pedrera" i el Consorci de l'Estany, s'ha millorat els tubs de drenatge del camí, s'ha aportat subbase on l'aigua l'havia malmès i s'ha millorat el desaigna al sud i nord del camí, evitant així que part de l'aigua entri al camí en cas d'una nova avinguda d'aigua.

Inici del camí fondo inundat

Reparació d'un dels punts crítics del camí

Manteniment de camins i itineraris de l'entorn de l'Estany de Banyoles

El Consorci gestiona les finques públiques i conveniades dels ajuntament de Banyoles i de Porqueres des del 2004 i té, entre altres objectes, impulsar el desenvolupament local sostenible per millorar les condicions de vida de la població. Des dels seus inicis ha treballat per disposar d'una xarxa de camins i itineraris a peu per aportar un servei als gairebé 24.000 habitants de la zona i als prop de 40.000 visitants. Aquesta xarxa permet, alhora, el desenvolupament d'activitats de baix esforç associades a la millora de la salut de la població.

Una visió integral de la salut, que consideri la qualitat de vida com a marc de referència, permet definir polítiques de salut pública i desenvolupar accions de promoció de la salut realistes i ajustades a les problemàtiques i necessitats de la població.

Millorar la qualitat de vida ha estat sempre una aspiració social compartida entre tots. Un dels elements essencials de la qualitat de vida és la salut entesa com a estat de benestar físic, mental i social, i no solament com a absència de malaltia.

Conegudes les singularitats de l'Espai Natural de l'Estany ens trobem en un indret de les comarques Girona excepcional per poder practicar activitat física de baix esforç i alhora gaudir d'un ambient agradable (paisatge de qualitat, ordenat, condicionat, etc.) de manera que s'aporta a l'usuari un benestar mental i en conjunt un increment de la qualitat de vida dels habitants de la zona. Així doncs l'optimització dels recursos públics en el disseny de polítiques i estratègies per millorar i gaudir d'una bona qualitat de vida dels ciutadans dels termes municipals de Banyoles i Porqueres és també objecte de treball en el marc de les actuacions del Consorci de l'Estany.

Des de la creació del Consorci de l'Estany –el 2004- s'han dedicat esforços tècnics i financers en la ordenació i millora de la xarxa de camins i itineraris a peu o en bicicleta del voltant de l'Estany de Banyoles; itineraris que es distribueixen també al sud en el pla dels Estanyols o a les Estunes i a ponent al pla de Can Morgat o al Puig Clarà.

Per aquest motiu, a finals de 2011 es va sol·licitar una subvenció exclosa de concurrència pública a Dipsalut (Organisme de Salut Pública de la Diputació de Girona) per import de 10.000,00.-€ pel manteniment de camins i itineraris de l'entorn de l'Estany de Banyoles.

Durant el 2012 s'ha sol·licitat una segona subvenció exclosa de concurrència pública a Dipsalut per tal de continuar amb el manteniment de camins i itineraris de l'entorn de l'Estany durant els mesos de juliol a desembre de 2012 per un import de

Gràcies a aquestes dues subvencions atorgades s'han pogut realitzar diverses tasques de condicionament i manteniment de la xarxa de camins i itineraris com han estat el manteniment de:

- Paviments durs
- Superfícies toves de sauló o subbase que correspon al ferm
- Neteja i eliminació de zones de bassals i fangs.
- Passeres, ponts i passos sobre recs.
- Reixes, embornals i canalització per evitar l'embassament d'aigua als camins.
- Senyals i tanques vinculades als itineraris i camins.

- Manteniment per esporga baixa de les plantes que poden afectar als usuaris dels camins.
- Retirada de troncs i arbres caiguts durant temporals de vent que tallen els camins.
- Retirada de les restes vegetals en risc de caiguda sobre els camins.
- Manteniment dels marges i fermes a través de l'arrencada de l'herba i desbrossada de 50 cm a 1 m de l'estrat herbaci del marge dels camins.
- Retirada de papers i deixalles en camins i marges propers.

Manteniment d'equipaments, senyalització i infraestructures d'equipaments

Un dels objectes del Consorci, tal i com s'indica en els seus Estatuts, és "Conservar i ordenar les finques públiques o conveniades que tenen per objecte la protecció i conservació del patrimoni natural i cultural". Així doncs és necessari ordenar i gestionar la senyalització, el manteniment i millora dels camins, la xarxa d'itineraris i indrets més concorreguts, el mobiliari urbà i els equipaments per l'esbarjo i el lleure. Per aquesta tasques es fa necessària la compra de material bàsic pel manteniment (ciments, fustes, pintures, cargolaria, etc.); la producció de senyals per substituir els malmesos...

Deixant de banda el deteriorament de les infraestructures pel seu ús, cal fer esment que es actes vandàlics a l'Espai Natural de l'Estany de Banyoles són freqüents. El Consorci dedica un esforç important, tant econòmic com d'hores de personal, per refer aquests desperfectes.

Durant el 2010 el Consorci va executar el "Projecte per a la implantació de lavabos a l'entorn de l'estany de Banyoles". El Consorci dur a terme la neteja i higienització dels mòduls des de la seva inauguració.

Vinil de plafó informatiu arrencat

Fustes de tanca robades a la GIV-5248

Signatura del conveni de col·laboració entre el Consorci de l'Estany i l'Institut Magdalena Aulina sobre l'acord de l'ús d'instal·lacions a Casa Nostra

El passat 1 d'octubre de 2012 es signa un conveni, entre el Consorci de l'Estany i l'Institut Magdalena Aulina per regularitzar la despesa elèctrica i aigua que estan fent ús els serveis tècnics del Consorci.

El passat 1 d'agost de 2010 va entrar en funcionament el laboratori temporal de reproducció de musclos d'aigua dolça instal·lat a prop de l'arbreda de la finca de Casa Nostra. El laboratori s'ha construït en el marc de l'acció C6 de "Reproducció en captivitat de *Unio elongatulus* del Projecte Estany LIFE08 NAT/E/000078.

L'energia elèctrica i l'aigua potable necessària per les instal·lacions del Consorci de l'Estany (magatzems i laboratori de reproducció de nàiades) prové de la línia i comptadors de la mateixa finca de Casa Nostra i que n'és titular l'Institut Magdalena Aulina.

Així mateix i a través de la signatura del conveni de col·laboració entre el Consorci de l'Estany i l'Institut Magdalena Aulina sobre l'acord de l'ús d'instal·lacions a Casa Nostra, el Consorci abonarà com a compensació, les despeses que li genera a l'Institut.

Laboratori de cria de nàiades

Interior del laboratori

8. PARTICIPACIÓ SOCIAL

El Consorci de l'Estany ha donat continuïtat durant el 2012 a la seva participació en jornades i diades populars on es difonen els valors de l'espai natural de l'Estany de Banyoles, com per exemple: el Dia Mundial de les Zones Humides o el Dia mundial dels ocells, fira de Sant Martíria entre altres. Aquesta participació permet donar a conèixer el Consorci i l'espai natural a la població local i visitant.

En data 12 de desembre de 2012 s'ha signat el "Conveni de col·laboració entre Limnos, Associació de Defensa del Patrimoni Natural del Pla de l'Estany i el Consorci de l'Estany" amb l'objectiu de regular la col·laboració entre el Consorci i Limnos per tal d'optimitzar l'organització i coordinació del Programa anual d'activitats de les dues entitats. A través d'aquest conveni les dues entitats, estableixen un programa anual d'activitats conjuntes que s'ajusten als interessos i objectius anuals de cada entitat.

En data 19 de desembre de 2012 s'ha signat un conveni de col·laboració entre l'Escola de Natura de Banyoles, Limnos i el Consorci de l'Estany, en el marc del projecte "esport a l'Estany, naturalment" amb l'objectiu de col·laborar conjuntament en el marc del projecte titulat "Esport a l'Estany, Naturalment" que s'ha presentat a la convocatòria anticipada de subvencions a associacions i fundacions per al finançament de projectes d'educació i sensibilització ambiental duts a terme durant l'any 2013 per dues o més associacions i/o fundacions del tercer sector ambiental de Catalunya en règim de col·laboració (TES/2488/2012 de 8 de novembre) del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya. En el projecte esmentat l'Escola de Natura actua com a entitat promotora, Limnos com a entitat sòcia i el Consorci de l'Estany com a col·laborador.

9. RELACIONS I COL-LABORACIONS INSTITUCIONALS

9.1. Amb altres administracions a nivell local

En base a la funció e) de l'article 7 dels Estatus del Consorci s'estableix que els Serveis tècnics continuen proporcionant assessorament i ajuda tècnica necessària al personal dels ens consorciats; tal i com s'ha vingut fent a la regidoria de medi ambient i la d'urbanisme de l'ajuntament de Banyoles i la regidoria de medi ambient de l'ajuntament de Porqueres.

També es treballa per mantenir i establir relacions institucionals amb altres administracions que tenen interessos en la gestió de l'espai natural de l'Estany de Banyoles.

Cal indicar que durant el 2012 s'han signat un conveni de col·laboració, entre l'ajuntament de Banyoles i el Consorci de l'Estany, per a la prestació de serveis dels alumnes treballadors de treballadors del Taller d'ocupació de Banyoles en l'especialitat de noves tecnologies aplicades en l'àmbit del treball. Els detalls dels convenis es desenvolupen a l'apartat de "Mitjans de Recursos" de la present memòria.

9.2. Amb Fundacions i altres institucions

L'any 2005 es va signar un conveni entre el Consorci de l'Estany i l'Obra Social CatalunyaCaixa per a la cessió d'ús de la finca de Can Morgat a Porqueres. Conveni que estableix el marc de treball. A cada exercici pressupostari es treballa amb la Fundació un pla de treball anual que defineix les actuacions i aportacions financeres que fa la fundació per la gestió de la seva propietat. Des del Consorci es continua treballant amb la fundació donant compliment al conveni establert. Les actuacions realitzades segons els Pla de treball del 2012, s'han inclòs, dins la present memòria, a l'apartat corresponent de cada acció.

Indicar també que el 27 de març de 2012 el Consorci ha assistit a la Jornada de Debat Tècnic i Estratègic dels Consorci de Gestió d'Espais d'Interès Natural organitzat per la Xarxa de Custòdia del Territori. Aquesta jornada s'ha organitzat en un context molt crític per aquests ens públics, els quals se'ns ha vist retallat de forma dràstica el finançament públic, obligant fins i tot, a repensar el model de funcionament immediat. Els principals objectius de la jornada han estat el de conèixer, de manera comparativa, els diferents consorci d'espais naturals existents a Catalunya; debatre sobre la situació actual i de futur dels consorcis d'espais naturals en diferents qüestions estratègiques i d'organització i intentar fixar una estratègia comuna permanent de treball i coordinació.

Per últim ressaltar que durant el desembre de 2012 el Consorci de l'estany ha donat suport, en qualitat de col·laborador a la Fundació Emys al projecte "Educació per a la conservació de les zones humides hàbitat de la tortuga d'estany (*Emys orbicularis*)". La col·laboració al projecte, per part del Consorci constarà de l'assessorament de compliment del criteris de rigor científic en el desenvolupament de les accions educatives i divulgatives creades en el marc del projecte i la participació del seu coneixement científic en l'elaboració del material pedagògic.

10. EL PROJECTE LIFE + NATURA "PROJECTE ESTANY"

El Consorci de l'Estany ha estat beneficiat pel Programa LIFE+ Natura a través del Projecte Estany (LIFE08NAT/E/000078): "Millora dels Hàbitats i Espècies de la Xarxa Natura 2000 de Banyoles: Un Projecte Demostratiu", per al període 2010-2013. Projecte que té un pressupost total de 1.020.352,00€.

L'objectiu principal del projecte és realitzar una intervenció global per combatre, alentar i revertir el declivi d'espècies i hàbitats d'interès comunitari que estan provocant les espècies invasores a l'espai Xarxa Natura 2000 "Estany de Banyoles" mitjançant accions de control d'espècies invasores i reforços poblacionals d'espècies autòctones (tortugues d'aigua, barbs i musclos de riu).

L'any 2012 ha estat el tercer any del projecte durant el qual s'han desenvolupat la majoria de les accions planificades.

10.1. Resum financer

Els ingressos compromesos per tots els beneficiaris i cofinancadors del Projecte es distribueixen al llarg del quadrienni 2010 -2013 tal i com s'especifica en la taula següent:

INGRESSOS TOTALS LIFE 2010 - 2013		INGRESSOS TOTALS LIFE PER ANYS				
DENOMINACIÓ PARTIDA	CONSIGNACIÓ	2010	2011	2012	2013	2014
Aportació Consorci	122.967,00 €	30.741,75 €	30.741,75 €	30.741,75 €	30.741,75 €	- €
LIFE - ACA	24.000,00 €	6.000,00 €	6.000,00 €	6.000,00 €	6.000,00 €	- €
LIFE - DMAH	240.000,00 €	60.000,00 €	60.000,00 €	60.000,00 €	60.000,00 €	- €
LIFE - Ajuntament de Banyoles	47.209,00 €	11.802,25 €	11.802,25 €	11.802,25 €	11.802,25 €	- €
LIFE - Ajuntament de Porqueres	12.000,00 €	3.000,00 €	3.000,00 €	3.000,00 €	3.000,00 €	- €
LIFE - Diputació de Girona	60.000,00 €	15.000,00 €	15.000,00 €	15.000,00 €	15.000,00 €	- €
LIFE - Aigües de Banyoles	4.000,00 €	1.000,00 €	1.000,00 €	1.000,00 €	1.000,00 €	- €
LIFE - CE	510.176,00 €	204.070,40 €	153.052,80 €	- €	- €	153.052,80 €
	1.020.352,00 €	331.614,40 €	280.596,80 €	127.544,00 €	127.544,00 €	153.052,80 €

10.2. Resum d'actuacions

A continuació es llisten de forma esquemàtica les accions realitzades des de l'inici del projecte i el cronograma de cadascuna:

Nom de l'acció	Previsió	Realització	Observacions
A.1 - Protocol per a la captura i desgast (control) poblacional de peixos exòtics	31/03/2010	Finalitzat	Acabat i penjat al web
A.2 - Protocol per a la captura i desgast (control) poblacional de tortugues exòtiques	31/05/2010	Finalitzat	Acabat i penjat al web
A.3 - Protocol per l'eliminació d'espècies de la flora exòtica	30/06/2010	En redacció	Pendent de penjar al web
A.4 - Redacció d'un protocol per la cria en captivitat i reproducció de <i>Unio elongatulus</i>	30/06/2010	Finalitzat	Acabat i penjat al web

Nom de l'acció	Previsió	Realització	Observacions
A.5 - Protocol per al reforçament poblacional de <i>Barbus meridionalis</i> a l'estany i llacunes	31/3/2011	Finalitzat	Acabat i penjat al web
A.6 - Redacció del projecte de millora de la llacuna de la Draga	30/6/2010	Finalitzat	Elaborat el 2010
A.7 - Redacció del projecte de restauració del marge esquerra de la llacuna de Can Morgat	31/12/2010	Finalitzat	Aprovació definitiva
A.8 - Revisió i adequació del Pla de Gestió de Pesca de l'estany	31/12/2010	Pendent	S'ha estat treballant amb la Subdirecció General d'Agricultura i Ramaderia per tal d'establir els criteris de pesca pel 2013 en el marc de l'Odre de Pesca anual corresponent
A.9 - Redacció i aprovació d'un Pla d'acció dels hàbitats i espècies de l'estany i el seu entorn	30/6/2013	Pendent	Per l'any 2013
B.1- Compra de finques per la restauració d'hàbitats al·luvials	30/9/2010	Finalitzat	Realitzat el 2012
C.1 - Campanyes de control de les espècies íctiques exòtiques	1/8/2010	En realització	La campanya de pesca intensiva ha estat realitzant-se de forma continuada durant tot el 2012. S'han capturat 17.208 peixos, 4.746 black bass, 12.254 peix sol, 33 carpes, 145 perques, 42 sandres, 2 carpins, 130 anguiles i 130 bavoses de riu
C.2 - Reforçament poblacional de <i>Barbus meridionalis</i> a l'estany i llacunes	30/9/2011	En realització	S'han realitzat alliberaments de peixos a la primavera i tardor. S'han alliberat 5.749 Barbs de muntanya i 1.440 bagres a la primavera i 2.100 barbs i 1.900 bagres a la tardor, pescades al riu Terri i altres afluents del Ter i alliberats a l'Estany

Nom de l'acció	Previsió	Realització	Observacions
C.3 - Captures i control de tortugues exòtiques	30/8/2010	En execució	<p>S'han realitzat diverses campanyes d'extracció de tortugues aquàtiques amb trapes de ferro amb esquer i amb 20 trapes tipus plataformes d'insolació.</p> <p>El 2012 s'han capturat 338 individus de tortugues aquàtiques. 213 exemplars són espècies exòtiques, dels quals 190 són tortuga d'orelles vermelles o híbrids d'aquesta, 14 de tortuga de panxa groga, 1 <i>Trachemys emolli</i>, 5 <i>Pseudemys concinna</i>, 1 <i>Pseudemys nelsonii</i> i 2 <i>Gratemys pseudogeographica</i>.</p>
C.4 - Cria i reforçament poblacional de <i>Emys orbicularis</i>	1/1/2010	En execució	<p>S'han alliberat a l'abril 25 exemplars de tortuga d'estany a la llacuna dels Amaradors. Hi ha 25 individus nascuts el 2011 al Centre de Reproducció de Tortugues de l'Albera disponibles per a ser reintroduïts el 2013 a l'estany de Banyoles</p>
C.5 - Construcció de plataformes d'insolació per <i>Emys orbicularis</i> i <i>Mauremys leprosa</i>	30/6/2011	Pendent	Pendent per 2013
C.6 - Reproducció en captivitat i semicaptivitat de <i>Unio elongatulus</i>	31/8/2010	En execució	<p>S'ha aconseguit la producció de 66809 juvenils de nàiades (56216 d'<i>Unio mancus</i> i 10593 d'<i>U. ravoisieri</i>). Consolidació de la metodologia de cria i d'engreix de nàiades al laboratori.</p>
C.7 - Control d'espècies exòtiques de flora	1/1/2010	En execució	<p>Les brigades de manteniment del Consorci de l'Estany han estat fent control de les espècies exòtiques durant el manteniment rutinari de l'espai.</p>
C.8 - Restauració dels hàbitats de bosc de ribera de l'estany	31/12/2013	Realitzat	<p>Durant el 2012 s'han realitzat les obres de restauració de la ribera de Can Morgat, quedant pendent pel 2013 la replantació d'arbres de ribera.</p>
C.9 - Treballs d'acondicionament i millora de la llacuna de la Draga	31/12/2010	Finalitzat	Finalitzat el gener de 2011

Nom de l'acció	Previsió	Realització	Observacions
D.1 – Campanya mediàtica i de comunicació	1/1/2010	En realització	S'han realitzat diversos comunicats de premsa, i amb la participació habitual en els mitjans de comunicació. S'han presentat els documentals de televisió i s'han finalitzat els programes de radio.
D.2 – Celebració del centenari de la Festa del Peix i Primera Exposició de Piscicultura.	31/10/2010	Finalitzat	Realitzat el 23 d'octubre de 2010.
D.3 – Exposició sobre la problemàtica de la introducció d'exòtiques	30/09/2011	31/10/2011	Realitzada el 2011, en exposició inaugurada el 25 de novembre, i visitable fins el 11 de març de 2012. Durant el 2012 la mostra ha estat exposada al Museu Blau de Barcelona.
D.4 – Manteniment de la pàgina web de l'espai natural i del projecte LIFE	31/12/2010	En realització	S'ha inclòs al web tota la informació referent al projecte Estany.
D.5 – Xerrades i seminaris de comunicació i informació per tot tipus de públic	1/1/2010	En realització	S'ha fet 6 xerrades sobre el projecte a la Universitat de Girona i xerrades als Instituts de la comarca. S'han fet xerrades sobre el LIFE en Jornades o Congressos.
D.6 – Edició de material de divulgació sobre actuacions i resultats del projecte LIFE	30/6/2010	Finalitzat	S'ha editat un nou conte de la Col·lecció d'en Blauet, en format àlbum de cromos, titulat: "En Blauet i les històries dels seus veïns.
D.7 – Recopilació i publicació de fitxes de control d'exòtiques d'experiències del LIFE i altres d'Europa	30/9/2013	Pendent	Per l'any 2013
D.8 – Jornada científico-tècnica sobre l'aplicació de tècniques pel control d'espècies invasores. Àmbit Espanyol	31/3/2013	Pendent	Per l'any 2013
E.1 – Constitució de l'equip de gestió del projecte – Oficina LIFE	31/1/2010	Finalitzat	Constituint el 2010
E.2 – Servei de vigilància de suport a les zones d'actuació	30/6/2010	Pendent	No iniciat
E.3 – Informes tècnics de seguiment dels efectes sobre els ecosistemes	30/6/2013	Pendent	Per a l'any 2013

Nom de l'acció	Previsió	Realització	Observacions
E.4 - Redacció i execució d'un protocol d'índexs ecològics de diferents masses d'aigua	31/3/2012	Pendent	Per a l'any 2013
E.5 - Auditoria financera	31/01/2011	Iniciada	S'ha contractat el 2011
E.6 - Pla de conservació i continuïtat	31/12/2013	Pendent	Per a l'any 2013

11. MUSEU DARDER

11.1. Gestió general i funcionament

Durant aquest any 2012, la gestió del Museu Darder.Espai d'Interpretació de l'Estany ha continuat a càrrec del Consorci de l'Estany. La direcció dels Museus de Banyoles (Museu Darder. Espai d'Interpretació de l'Estany i Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles, inclòs el Parc neolític de la Draga) s'ha gestionat conjuntament segons l'acord del conveni de col·laboració interadministrativa entre l'Ajuntament de Banyoles i el Consorci de l'Estany per a la gestió del Museu Darder.Espai d'Interpretació de l'Estany, signat el 2010.

Durant l'any 2011 i segons aquest conveni, el personal del Museu traspassat al Consorci de l'Estany va desenvolupat tasques a l'oficina tècnica del LIFE. Tant el director dels museus com la conservadora del Museu Darder van desenvolupar aquestes tasques. Només en el cas del director dels museus, durant el mes de gener d'aquest 2012 ha seguit desenvolupant aquest tipus de tasques.

Durant aquest any 2012, la Conserge del Museu Darder.Espai d'Interpretació de l'Estany ha seguit dedicant la seva jornada laboral al Museu Darder en un 50%, i l'altre 50% l'ha hagut de dedicar a la consergeria de la biblioteca Municipal de Banyoles segons acord amb l'Ajuntament de Banyoles per tal de poder conservar la seva jornada laboral completa.

Per tant ha seguit l'entesa amb la direcció de la biblioteca Municipal per tal de poder compartir i ajustar els horaris d'ambdós equipaments a les seves necessitats. A grans trets generals la consergeria del Museu ha seguit desenvolupant els caps de setmana, amb l'obertura del Museu, mentre que les tasques de consergeria de la biblioteca s'han desenvolupat entre setmana. Les hores que han faltat per completar la mitja jornada al Museu s'han seguit utilitzant per cobrir esdeveniments i obertures especials del Museu Darder per les seves activitats fora d'horari habitual del Museu, sempre amb previ consens amb la direcció de la biblioteca.

Per tal de tractar aquest tema i d'altres vinculats amb el funcionament ordinari del Museu, la comissió de seguiment s'ha reunit una vegada per tal de vetllar i discutir sobre temes a tractar durant l'any pel bon funcionament de l'equipament i la seva adaptació a la gestió del Consorci.

El Museu Darder ha seguit gestionant els continguts de la pàgina web www.museusdebanyoles.cat. D'aquesta manera s'han seguit promovent la cultura i el patrimoni comarcal amb una pàgina web conjunta. Aquesta informació i gestió, tot i que és conjunta, s'ha coordinat des del Museu Darder. En aquesta pàgina s'hi segueix trobant informació dels dos museus banyolins i també de la resta de jaciments i paratges d'interès natural del Pla de l'Estany, a més de dossiers didàctics per a professorat. La pàgina inicial reflexa l'actualització constant de les activitats d'ambdós museus, que de vegades és molt nombrosa.

Aquest portal reflecteix la voluntat de gestió conjunta dels dos museus de Banyoles, però també és un recurs accessible i autogestionable, amb informació renovada periòdicament. Una altra de les apostes destacades del web és que vol ser una eina de referència per al professorat, seguint amb l'objectiu de potenciar les visites escolars als Museus de Banyoles i comarca. D'aquesta manera segueixen penjats a la xarxa dossiers i unitats didàctiques relacionades amb els dos equipaments banyolins. L'objectiu és que els professors puguin preparar la visita prèviament o bé puguin continuar treballant amb el material a classe.

El Museu Darder – Espai d'Interpretació de l'Estany ha seguit participant de manera activa, sobretot durant el primer semestre de 2012, en la col·laboració d'algunes de les accions presentades pel Consorci de l'Estany pel projecte Life –projecte Estany 2011. L'exposició temporal "Aliens. La invasió de les espècies exòtiques" és l'activitat més remarcable d'aquesta col·laboració.

Inaugurada durant el novembre de 2011, va allotjar-se al museu fins a l'11 de març d'aquest 2012. Posteriorment l'exposició itinerària durant aquest 2012 al Museu de Ciències Naturals de Barcelona (Museu Blau). L'exposició s'inaugura el 25 de març i està previst que s'acabi la itinerància el 8 de gener de 2013.

Durant l'any 2012 continua l'etapa de col·laboració entre el Museu Darder i l'associació "Astrobanyoles" per tal de desenvolupar algunes de les seves activitats relacionades amb la ciència en el Museu. El cicle de xerrades "Tardes de ciències" és l'activitat més destacada, amb una programació de xerrades durant el segon dissabte de cada mes, entre els mesos d'octubre de 2011 a juny de 2012.

També destacar que durant aquest any 2012 el Museu Darder ha gaudit de l'incorporació temporal d'una persona provinent d'un pla d'ocupació de l'Ajuntament de Banyoles Es tracta de Dani Cano Dorca, que realitza un Pla d'Ocupació relacionat amb noves tecnologies, reparteix la seva jornada realitzant dos dies a cada museu. Al Museu darder fa tasques de suport en digitalització, arxiu de documents o tractament de dades.

Durant l'any 2012 el Museu Darder no ha patit cap incident remarcable, sobretot pel que fa a inundacions, incidents freqüents en anys anteriors. Semblaria que les últimes reparacions en els desaigües pluvials han esvaït fins el moment la possibilitat de rebre nous incidents d'aquesta mena. Caldrà esperar en els propers anys per constatar aquest fet.

Al juny de 2012 i previ treball i projecte consensuat, els museus de Banyoles presenten la nova imatge. Aquesta imatge és conjunta i vol reflectir el lligam que existeix entre el Museu Darder i el Museu Arqueològic i vol enfortir el binomi Natura i Història. La imatge inicialment es tradueix en uns logotips nous per cada museu així com per cadascuna de les seves extensions, sobretot en el cas del Museu Arqueològic.

Aquest mateix any es presenta a petició del Director del Consorci de l'Estany, del regidor de Cultura de l'Ajuntament i de l'Alcalde de Banyoles, una proposta de serveis educatius conjunts als museus de Banyoles. La proposta neix de l'encàrrec del Consorci de l'Estany i de l'Ajuntament de Banyoles i té com a objectiu canviar el model de servei educatiu que es té fins al moment.

El resultat de l'informe presentat es tradueix en prescindir dels serveis educatius que fins el moment havien vingut desenvolupant la seva tasca al Museu Darder, l'Escola de Natura, i per tant, en la redacció del nou conveni amb l'ajuntament de Banyoles ja no figuraran com a servei educatiu dels Museu Darder.

Fins que no s'arribi a executar tota la proposta educativa, els museus de Banyoles gaudiran d'un servei únic, es tracta de l'empresa Arqueològic que fins el moment portava els serveis educatius del Museu Arqueològic de Banyoles i del parc neolític de la Draga, gestionats conjuntament per l'Ajuntament de Banyoles.

Durant el 2012 el Museu Darder col·labora en el desenvolupament d'una nova web de l'àrea de cultura, en que la presència dels museus de Banyoles és important, sense perdre la identitat pròpia de cada institució.

11.2. Mitjans i Recursos

a. Pressupost

Durant aquest any 2012 les partides pressupostàries del Museu Darder – Espai d'Interpretació de l'Estany han seguit estant incloses a la classificació orgànica del Consorci de l'Estany.

Pel conveni de col·laboració interadministrativa entre l'Ajuntament i el Consorci de l'Estany, l'Ajuntament aporta 100.000€ durant l'exercici 2012 (aportació de caràcter no tributari).

L'ajuntament ha acordat i traspassat també 10.000€ com a quantitat suplementària per despeses de personal (consergeria del Museu).

La situació de despeses, pressupost d'exercici corrent i pressupost liquidat s'inclou a l'apartat de memòria econòmica global del Consorci de l'Estany (a l'inici de la present memòria).

Moviment d'ingressos del Museu durant el període Gener - desembre de 2012:

	Gener -Març 2012	Abril-Juny 2012	Juliol-Setembre 2012	Octubre-Desembre 2012	Total
VENDA D'ENTRADES:					
entrades normals (3€/persona):	174,00 €	402,00 €	546,00 €	270,00 €	1.392,00 €
entrades reduïdes (1,5€/persona):	9,00 €	39,00 €	37,50 €	21,00 €	106,50 €
entrades conjuntes normals (4€/persona):	-	-	428,00 €	200,00 €	628,00 €
entrades conjuntes reduïdes (2€/persona):	-	-	38,00 €	4,00 €	42,00 €
entrades col·lectives (0 persones, 1 €/persona):	11,00 €	153,00 €	41,00 €	17,00 €	222,00 €
MULTIENTRADES					
Multientrades opció 1 (7€/persona)	0,00 €	0,00 €	0,00 €	14,00 €	14,00 €
Multientrades opció 2 (6€/persona)	0,00 €	0,00 €	36,00 €	0,00 €	36,00 €
Multientrades opció 3 (6€/ persona)	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
BOTIGA (per proveïdor):					
AJ Banyoles-Publicacions Municipals	24,00 €	3,00 €	12,00 €	48,00 €	87,00 €
Oficina de Turisme (+IVA)	12,00 €	194,75 €	66,55 €	34,80 €	308,10 €
TOTAL ingressos:	230,00 €	791,75 €	1.205,05 €	608,80 €	2.835,60 €

b. Inversions

Durant el 2012 no hi ha hagut inversions importants al Museu, per la mateixa raó que en l'any anterior: l'equipament museístic és encara molt nou i no han calgut inversions.

Les petites inversions remarcables han estat la col·locació d'una persiana automatitzada per tancar la porta principal del Museu per l'entrada de la plaça dels estudis. Aquest tancament permet un major estalvi en energia ja que sella molt més i no deixa passar l'aire fred en dies de temperatures baixes.

En aquest apartat cal fer referència a la voluntat tan des de la direcció del Consorci com de la regidoria de cultura de l'Ajuntament de Banyoles (representada per la mateixa persona; Jordi Bosch Batlle), de canviar el projecte museogràfic del Museu Darder. En aquest sentit esdevenen unes primeres reunions per acordar que progressivament es dissenyi un pla de treball per invertir en futurs anys en el canvi museogràfic del Museu, lligat a un pla de Museus de la ciutat de Banyoles, engegat per la mateixa regidoria de cultura i amb la participació de diferents agents culturals de la ciutat.

c. Subvencions

Durant aquest any 2012 el museu ha seguit gaudint de l'aportació de la Xarxa de museus locals de Catalunya en el marc de relació establert entre el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Girona (Fundació Casa de Cultura).

Durant aquest any 2012 aquesta xarxa ha seguit apostant pels museus de Banyoles, Museu Darder. Espai d'Interpretació de l'Estany i Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles.

La subvenció destinada al Museu Darder. Espai d'Interpretació de l'Estany ha seguit sent gestionada pels serveis de Cultura de l'Ajuntament de Banyoles.

Xarxa de Museus Locals de Catalunya a Girona (Generalitat de Catalunya; Diputació de Girona).

SUBVENCIÓ	OBJECTE/PROJECTE	INSTITUCIÓ CONVOCANT	IMPORT TOTAL	IMPORT SOL·LICITAT	IMPORT CONCEDIT	APORTACIÓ CONSORCI
Xarxa de Museus Locals de Girona	funcionament i activitats	DIPUTACIÓ DE GIRONA	26.525,00	26.525,00	23.937,19	
Funcionament i activitats dels museus de Catalunya	funcionament i activitats	GENERALITAT DE CATALUNYA	5.000,00	4.000,00	1.826,00	1.000,00
TOTAL				30.525,00	25.763,19	1.000,00

Al respecte d'aquesta subvenció cal dir que al tancament de l'exercici 2012, la subvenció ha estat justificada però encara no se sap si la justificació ha estat correcta i, per tant, s'ingressaran integrament els diners justificats. S'està a l'espera de confirmació.

En qualsevol cas, la subvenció ha estat demanada des de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Banyoles i en el moment de la seva confirmació, el Consorci de l'Estany podrà demanar el seu ingrés a les partides del Museu Darder.

Durant aquest 2012 també es va demanar una subvenció conjunta amb el Museu Arqueològic de Banyoles. La subvenció es va tramitar des de l'àrea de Cultura de l'Ajuntament.

La subvenció es va demanar a la convocatòria d'ajuts pel foment de la cultura científica i de la innovació 2012, amb la Fundació Espanyola per a la ciència i la Tecnologia (Fecyt), amb el nom de "El museu és ciència!!", actualització del programa d'activitats educatives dels museus de Banyoles. Es va pressupostar amb un total de 19.000,00 € dels quals es sol·licitaven 11.400,00 €. Finalment la subvenció no es va atorgar.

També es va demanar una subvenció al Departament d'economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya. Secretaria d'Universitats i Recerca per un ajut per al finançament d'actuacions en l'àmbit de la divulgació científica. En aquest cas el títol del projecte també era "El museu és ciència, actualització del programa d'activitats educatives dels museus de Banyoles. Es va pressupostar amb un total de 19.000 € i l'import sol·licitat va ser de 10.000€. Finalment la subvenció no es va atorgar.

d. Personal

Composició

Direcció:

- Lluís Figueras Casademont (37,5h setmanals; personal eventual del Consorci de l'Estany). Càrrec: Director de Museus. Dedicació exclusiva de 37,5 hores setmanals.

Conservadora:

- Georgina Gratacós i Teixidor (37,5h setmanals: personal laboral de Ajuntament de Banyoles subrogat al Consorci de l'Estany). Jornada de 37,5 hores setmanals.

Consergeria:

- Lourdes Morcillo i Espuny (37,5h setmanals: personal laboral Ajuntament de Banyoles). A partir de l'1 de juliol de 2010, subrogació del contracte laboral temporal d'interinitat a jornada completa per a conserge d'equipaments del Museu Darder. Espai d'Interpretació de l'Estany. Jornada laboral de 37,5 hores setmanals.

Durant el 2012 continua fent els caps de setmana i festius al Museu Darder amb els horaris del Museu, mentre que entre setmana desenvolupa tasques a la Biblioteca Municipal de Banyoles, de dimarts a divendres de 16h a 20;30h.

e. Gestió

- Seguretat
  - Contracte de manteniment amb l'empresa TELECTA SL. Amb les oportunes inspeccions periòdiques.
- Equipament i comunicació
  - Al llarg de l'any 2012 es succeeixen en menor nombre les incidències en matèria de climatització del Museu.
- Zones cedides de forma "permanent"

Espai	Entitat /Empresa
Despatx 1; planta segona	Limnos

- Relació amb altres Museus i Entitats
  - Itinerància de l'exposició "Aliens" al Museu Blau de Barcelona. Museu de Ciències Naturals de Barcelona
  - Converses per l'itinerància de l'exposició "El llop" del Museu Darder amb el Museu de Sant Hilari Sacalm prevista per a 2013.

- Contractes de manteniment

EMPRESA	CONTRACTE
TELECTA SL	Manteniment alarmes incendis + robatori
COHER INSTAL·LACIONS SL	Manteniment aparells de climatització
COHER INSTAL·LACIONS SL	Manteniment anual elèctric i sanitària
SEREMEX	Manteniment extintors
Thyssenkrup	Manteniment de l'ascensor

11.3. Tarifes, horaris i calendari d'obertura del MDEIE

En aquest apartat es resumeixen les tarifes, horaris i calendari d'obertura del MDEIE

a. Tarifes:

A partir del mes de juliol, s'han aprovat noves tarifes pels Museus de Banyoles, amb la possibilitat d'agafar entrada només per un museu o per tots dos: Museu Arqueològic Comarcal de Banyoles i Museu Darder. Espai d'Interpretació de l'Estany (MDEIE)

Tarifes modificades de d'1 de juliol de 2012 (només es fan constar les modificades; la resta continuen igual:

Modalitat d'entrada	Preu per persona
Individual (un museu)	3 €
Majors de 65 anys (un museu)	1,5 €
Carnet Jove (un museu)	1,5 €
Carnet d'Estudiant (un museu)	1,5 €
Individual conjunta (dos museus)	4 €
Majors de 65 anys conjunta (dos museus)	2 €
Carnet Jove (dos museus)	2 €
Carnet d'Estudiant (dos museus)	2 €

La Multientrada, que permet la visita combinada als Museus de Banyoles, el Parc Neolític de la Draga i les Coves Prehistòriques de Serinyà i amb la qual els usuaris es beneficien d'un petit descompte en el preu dels equipaments, segueix vigent durant l'any 2012 sense canvis a les tarifes.

b. Horaris:

Horari de gener a juny i de setembre a desembre:

De dilluns a divendres obert als grups amb visita guiada concertada

Dissabtes: de 2/4 d'11 a 2/4 2 i de 4 a 2/4 de 7

Diumenges: de 2/4 d'11 a 2

Horari de juliol i agost:

De dimarts a dissabte: de 2/4 d'11 a 2/4 2 i de 4 a 2/4 de 8

Diumenge: de 2/4 d'11 a 2

També s'han fet una parell de proves d'obertura entre setmana a les tardes en ocasió de dues exposicions temporals:

Del 4 de maig al 22 de juny i del 14 de setembre al 19 d'octubre:

També de dimarts a divendres, de 4 a 8 de la tarda

Calendari d'obertura:

El criteri que se segueix a l'hora d'establir el calendari d'obertura i tancament dels museus és el d'obrir els dilluns festius o previs a un dimarts festiu (ponts) i tancar el primer dia no festiu següent. També s'ha obert els diumenges a la tarda quan l'endemà era festiu o pont.

Dates especials d'obertura i tancament 2012:

- 1-1-2012: Diumenge. Cap d'Any. Tancat.
- 6-1-2012: Divendres. Reis. Tancat.
- 6-4-2012: Divendres Sant. Obert matí i tarda.
- 8-4-2012: Diumenge Sant. Obert matí i tarda.
- 9-4-2012: Dilluns de Pasqua. Obert matí.
- 10-4-2012: Dimarts. Tancat. Descans setmanal.
- 29-4-2012 : Diumenge. Pont. Obert matí i tarda
- 30-4-2012: Dilluns. Pont. Obert matí i tarda
- 1-5-2012: Dimarts. Festa del Treball. Obert matí
- 2-5-2012 : Dimecres. Tancat per descans setmanal.
- 24-6-2012: Diumenge. Sant Joan. Tancat.
- 15-8-2012: Dimecres. Mare de Déu d'Agost. Obert matí i tarda.
- 16-8-2012: Dijous. Festa local. Obert matí i tarda.
- 9-9-2012: Diumenge. Pont. Obert matí i tarda
- 10-9-2012: Dilluns. Pont. Obert matí i tarda
- 11-9-2012: Dimarts. Diada de Catalunya. Obert matí
- 12-9-2012: Dimecres. Tancat. Descans setmanal.
- 12-10-2012: Divendres. El Pilar. Obert matí i tarda.
- 20 a 22 d'octubre: Horari especial (Sant Martíà).
  - 20 : 10.30 h a 13.30 h i 17.00 h a 19.30 h
  - 21 : 10.30 h a 13.30 h i 17.00 h a 19.30 h
  - 22 : 10.30 h a 14.00 h
- 23-10-2012: Dimarts. Tancat. Descans setmanal.
- 1-11-2012: Dijous. Tots Sants. Obert matí i tarda.
- 2-11-2012: Divendres. Pont de Tots Sants. Obert matí i tarda.
- 6-12-2012: Dijous. Festa de la Constitució. Obert matí i tarda.
- 7-12-2012: Divendres. Pont de la Constitució. Obert matí i tarda.
- 8-12-2012: Dissabte. La Immaculada Concepció. Obert matí i tarda.
- 24/12/2012 a 1/01/2013: Tancat. Nadal.
- 6-1-2013: Diumenge. Reis. Tancat.

Jornades de portes obertes:

S'han continuat oferint jornades de portes obertes als visitants coincidint amb les festes locals de la ciutat i per dates en què se celebren diades patrimonials. En general, les jornades de portes obertes són molt ben rebudes i aquests dies el nombre de visitants s'incrementa, sobretot per les festes de Sant Martíà.

Dates:

- 18 a 20 de maig: Dia Internacional dels Museus.
- 16 d'agost: Festa local.
- 20 a 22 d'octubre: Sant Martirià. Festa Major
- 25 de setembre (dimarts): Jornades Europees de Patrimoni (només MACB).

El Dia Internacional dels Museus que se celebra el dia 18 de maig va caure en un divendres. Per fer arribar la festa a un nombre més ampli de visitants es va decidir celebrar la jornada de portes obertes tot el cap de setmana. Totals dies i hores d'obertura:

Dies: 180   Hores: 841,50

11.4. Activitats i Difusió

a. Visites col·lectives

Durant l'any 2012 s'han mantingut sense canvis els preus de les visites. Amb el canvi d'empresa dels serveis educatius, de moment es mantenen els preus, fins que es puguin anar renovant les activitats.

Durant 2012 s'han realitzat diverses visites guiades i tallers, tant relacionats amb l'exposició permanent com les temporals. També s'ha ofert la possibilitat de visites lliures entre setmana a les exposicions temporals que no disposaven de servei de guia.

EXPOSICIÓ PERMANENT

Visites guiades			
Tipus grup	Número grups	Número sessions	Número participants
Pre-escolar	1	2	42
Educació primària	8	16	322
ESO primer cicle	3	6	103
ESO segon cicle	0	0	0
Batxillerat	0	0	0
Universitat	2	3	54
3 ^a edat	1	1	43
Altres	5	5	108
TOTAL GUIADES	20	33	672

Visites lliures			
Tipus grup	Número grups	Número sessions	Número participants
Pre-escolar			
Educació primària	3	3	107
ESO primer cicle			
ESO segon cicle			
Batxillerat			
Universitat	1	2	47
3 ^a edat	2	2	35
Altres	18	17	303
TOTAL LLIURES	24	24	492

	Número grups	Número sessions	Número participants
Total exposició permanent	44	57	1164

EXPOSICIONS TEMPORALS

Visites guiades			
Tipus grup	Número grups	Número sessions	Número participants
Pre-escolar	9	9	240
Educació primària	57	68	1382
ESO primer cicle	32	35	798
ESO segon cicle			
Cicles formatius	1	1	21
Batxillerat	2	2	64
Universitat	2	3	54
3 ^a edat	1	1	43
Altres	34	34	429
TOTAL GUIADES	138	153	3031

Visites lliures			
Tipus grup	Número grups	Número sessions	Número participants
Pre-escolar	6	6	145
Educació primària	4	5	116
ESO primer cicle	4	4	97
ESO segon cicle			
Cicles formatius			
Batxillerat			
Universitat	1	2	47
3 ^a edat	2	2	35
Altres	10	10	184
TOTAL LLIURES	27	29	624

	Número grups	Número sessions	Número participants
Total exposicions	165	182	3655

Tallers per a grups escolars:

TALLERS

Nom taller	Número grups	Número sessions	Número participants
Els secrets de l'Estany	2	3	59
Exploradors de l'Estany	2	3	72
Taller animals amb material de reb	2	5	89
Taller cicle mitjà (insectes suro)	1	2	53
Planetari	55	56	1381
Taller Aliens famílies	3	3	69
Taller Aliens primària	13	24	323
Taller Aliens secundària	4	7	109
TOTAL	82	103	2155

Itineraris fora del museu

Un dels itineraris forma part del que gestiona Dido sobre el món del paper, i que inclou una visita a l'Espai Estany.

La resta, formen part de la nova oferta educativa creada per Arqueolític. De moment s'està començant, però ja hi ha hagut algun grup que ha triat aquesta opció.

Nom de l'activitat	Assistents	Sessions
Els secrets de l'Estany	59	3
Exploradors de l'Estany	72	3
Un viatge al voltant del paper	95	4
TOTAL	226	10

Per tipus de grup, es divideixen de la següent manera:

ITINERARIS

Tipus grup	Número grups	Número sessions	Número participants
Pre-escolar	1	2	42
Educació primària	6	8	184
TOTAL	7	10	226

Fotografies d'activitats educatives

1. Exposició temporal "Aliens!". Taller de primària

b. Exposicions temporals:

La política del MDEIE continua essent la d'oferir exposicions temporals que tinguin l'entrada lliure i no suposin cap cost addicional pels usuaris del museu. L'any 2012 s'han realitzat 6 exposicions temporals.

- **Aliens! La invasió de les espècies exòtiques** (del 25 de novembre de 2011 a l'11 de març de 2012). Exposició emmarcada dins el "Projecte Estany" i pensada per itinerari, ha estat organitzada pel Museu Darder, l'Ajuntament de Banyoles i el Consorci de l'Estany, pretén conscienciar de la problemàtica de les espècies exòtiques invasores a la població local.

- **Corbes i superfícies** (del 16 de març al 21 d'abril). Organitzada conjuntament amb Astrobanyoles i el Museu de Matemàtiques de Catalunya (MMACA). Amb aquesta exposició es pretén divulgar la matemàtica proposant un seguit d'experiències, tant als alumnes de primària, secundària i batxillerat (visites concertades entre setmana) com a la resta de la població (visites durant cap de setmana, en l'horari d'obertura del museu). L'exposició és lúdica i divulgativa, donant pas al plaer de pensar, reflexionar, deduir, discutir i jugar d'una manera intel·ligent a través de diverses activitats interactives. Les experiències que es presenten mostren aspectes especialment intuïtius i visuals de les matemàtiques i els mòduls estan ideats per a ser manipulats, en definitiva per fer jugar tothom.
- **El somni republicà. El republicanisme a les comarques gironines 1900-1936** (del 4 de maig al 24 de juny). Organitzat per la Casa de Cultura de Girona, presentava aquesta època de la història incloent material local. Es va fer una prova obrint de 4 a 8 de la tarda entre setmana.
- **24è Concurs de Fotografia Naturalista de l'Associació de Naturalistes de Girona. 2011 any internacional dels boscos** (del 30 de juny al 2 de setembre). Es va poder disposar, de forma gratuïta, d'aquesta exposició en no fer-se enguany el Concurs de la Fotografia de Natura.
- **Mart-Terra. Una anatomia comparada** (del 13 de setembre al 22 d'octubre). Actualment, un gran nombre de missions espacials ens proporcionen imatges del planeta Mart amb un detall impressionant, acompanyades d'informacions científiques de gran qualitat. L'estudi d'aquestes dades està revelant un món que presenta múltiples punts en comú amb la Terra, amb uns paisatges gairebé indistingibles dels terrestres, dels quals l'exposició en mostra alguns exemples mitjançant maquetes de tots dos planetes. També es presenten els resultats d'investigacions sobre la meteorologia, la hidrologia i la geologia, tant interna com externa, del planeta vermell. Exposició itinerant de "la Caixa". Es van realitzar visites escolars i obrir de 4 a 8 de la tarda entre setmana.
- **Un munt de bolets** (de l'1 de novembre al 23 de desembre). L'objectiu de l'exposició és donar a conèixer el món dels bolets i la seva relació amb els diferents ecosistemes, el paper fonamental d'aquests organismes i la importància de respectar-los. S'exposen reproduccions de bolets de la col·lecció Pairó del Museu dels Volcans, així com la Col·lecció Darder de bolets de paper maixé. Es van oferir visites escolars lliures.

Fotografies d'exposicions temporals

1. Aliens! La invasió de les espècies exòtiques.

2. Corbes i superfícies.

3. El somni republicà.

4. 24è Concurs de Fotografia Naturalista de l'ANG.

5. Mart-Terra. Una anatomia comparada.

6. Un munt de bolets.

c. Préstec d'exposicions itinerants

- **Aliens, la invasió de les espècies exòtiques.** S'exposa al Museu Blau (Barcelona) del 25 de març de 2012 al 8 de gener de 2013.

d. Xerrades

- **Cicle "Tardes de Ciència".** Cicle de xerrades engegades per l'entitat Astropanyoles en col·laboració amb el MDEIE. Es celebren un cop al mes, de setembre a juny

aproximadament i es convida a diversos especialistes de temes científics. Es celebren els dissabtes a les 7 de la tarda. Programació de 2012:

- *Els nombres aleatoris: com calcular probabilitats amb l'ordinador* (10 de març). Frederic Utzet (catedràtic de Probabilitat i Estadística de la UAB).
- *Cartografia (14 d'abril)*. Maria Pla (Institut Cartogràfic de Catalunya).
- *Els somnis dels que és feta la matèria: Què sabem dels constituents elementals de l'univers* (12 de maig). Vicens Gaitan (Doctor en Física, és el Director de l'Àrea d'innovació del Grup AIA - Aplicaciones en Informática Avanzada).
- *Cigonyes i gavians al Pla de l'Estany* (9 de juny). Carles Feo, biòleg i anellador.
- *L'energia sostenible és possible* (10 de novembre). Josep Angelats i Josep Lluís Díez, socis d'Astrobanyoles.
- *La búsqueda del bosón de Higgs* (15 de desembre). Martine Bosnan, Catedràtica d'Investigació de l'Institut de Física d'Altes Energies (IFAE) de la UAB. Treballa al CERN.
- **Dia mundial de les zones humides** (3 de febrer). Realitzat conjuntament entre el Museu Darder, Consorci de l'Estany i Limnos. Es va fer una jornada de xerrades al Museu darder, amb els següents títols:
  - Presentació de diferents treballs de recerca naturalista realitzats per estudiants dels centres d'educació secundària de la comarca.
  - Seguiment de fauna del voluntariat ambiental de Limnos.
  - Revisió històrica de les nàiades de la zona lacustre.
- **Plan de erradicación de la población de carpas (Cyprinus carpio) en la Laguna de Zóñar (Córdoba)**. (3 de febrer). Carlos Fernández Delgado, biòleg i investigador en el camp de la biologia i l'ecologia dels peixos continentals andalusos tant autòctons com al·lòctons. També desenvolupa programes de recuperació d'espècies amenaçades, restauració de cursos fluvials i plans d'erradicació i/o control d'espècies exòtiques. Activitat paral·lela a l'exposició "Aliens! La invasió de les espècies exòtiques".
- **Cicle "Xerrades matemàtiques"**. Activitats paral·leles a l'exposició "Corbes i superfícies". Cicle de xerrades engegades per l'entitat Astrobanyoles en col.laboració amb el MDEIE. Es celebren diversos dissabtes a les 7 de la tarda amb accés lliure. Programació:
  - **Només giren les rodes o els cercles?** (17 de març). Josep Rey, president del MMACA (Museu de Matemàtiques de Catalunya) i catedràtic d'educació secundària.
  - **La raó aurea** (24 de març). Jaume Bayó (Llicenciat en matemàtiques. Catedràtic d'educació secundària).
  - **Infinits** (31 de març). David Juher (Doctor en matemàtiques i Professor del Departament d'Informàtica i Matemàtica Aplicada de la UdG).
- **Cicle sobre la República. Xerrades paral·leles a l'exposició "El somni republicà"**. Es fan al Museu Darder en no haver-hi un espai per aquesta finalitat al Museu Arqueològic Comarcal. Es fan a les 8 de la tarda. Les xerrades són:

- **El republicanisme a Banyoles. Dels inicis fins al 1931** (9 de maig). Jordi Galofré, historiador. Organitzen els Museus de Banyoles i el Centre d'Estudis Comarcals.
- **L'escola republicana en el procés de renovació pedagògica** (14 de juny). Salomó Marquès. Catedràtic de pedagogia. Organitzen CUP (Candidatura d'Unitat Popular) i Museu Darder.
- **El malestar i la felicitat avui. Filosofia pràctica, psicoanàlisi, budisme, nova consciència, neurociències...** (10 de maig a les 19:30 h) Intervenien: Àngela Pueyo (Directora de la Llibreria-Centre de Desenvolupament Personal AMALGAMA de Girona), Enriqueta Vidal (Responsable del Dojo Zen Sansuikyô de Girona), José Miguel Pueyo (Psicoanalista, Director del Centre d'Estudis Freudians de Girona) i Lluís Ribera (Psicoanalista, Coordinador del Centre d'Estudis Freudians de Girona). Organitzat per l'Institut d'Estudis Freudians de Girona i el Museu Darder.
- **Astronomia a la fesca.** Activitat paral·lela a l'exposició "Mart-Terra". Organitzada amb Astrobanyoles, es fa a les 9 del vespre. De 10 a ¾ d'11 es permetia la visita a l'exposició temporal als assistents. Es fan dues sessions:
  - **Observant Mart des de la Terra** (22 de setembre). Gerard Gomez, soci d'Astrobanyoles.
  - **Mart en 3D** (29 de setembre). Xerrada i projecció a càrrec de Rafael Balaguer, soci d'Astrobanyoles i Astrogirona. Finalment es va fer dins el Museu per pluja.
- **IX Trobada d'associacions astronòmiques de les comarques gironines** (27 d'octubre, a les 4 de la tarda). Organitzat per Astrobanyoles, amb la col·laboració del Museu Darder.
- **Cloenda de la setmana de la Ciència 2012.** Organitzat pel Centre de Recursos Pedagògics del Pla de l'Estany i Astrobanyoles, hi col·labora el Museu Darder. Format per dues parts:
  - **Lliurament dels Premis de la Setmana de la Ciència** (7 de la tarda).
  - **El cervell en el segle XXI: què sabem actualment d'aquest gran desconegut?** (19:30 h) Xerrada del Dr. Lluís Ramió Torrentà, neuròleg.

e. Cursos

- **Curs d'astrofotografia** (4 i 11 de febrer). L'astrofotografia és una disciplina que ha avançat moltíssim en els darrers anys. Fotografies que fa només 10 anys només estaven a l'abast dels equips professionals amb grans telescopis, ara són possibles amb material amateur. Organitzat per Astrobanyoles i el Museu Darder, es fa de 4 a 7 de la tarda.
- **Xerrades i tallers d'horticultura ecològica i plantes remeieres.** Enguany, Ca la Flora, Fundació Estany, Museu Darder i Limnos han organitzat un nou curs, aquesta vegada canviant el format que s'havia fet fins ara. Les xerrades tenen lloc els dijous a Ca la Flora o al Museu Darder i els tallers els dissabtes a Ca la Flora i, algun d'ells, al Museu Darder o a les Hortes de Ca la Flora. Les persones encarregades d'aquestes xerrades i tallers són experts relacionats amb la temàtica que permetran abordar el conreu ecològic, l'hort, la salut, alimentació, elaboració de productes naturals, etc.

Les xerrades i tallers estan estretament relacionades amb el projecte de "Les Hortes de Ca La Flora", projecte impulsat per Ca la Flora i Fundació Estany amb l'objectiu de

preservar l'horta de Banyoles i amb la intenció que esdevingui un projecte ecològic i social. En la inauguració es va fer la presentació oficial d'aquest projecte.

La coordinació va ser una mica complicada, i els resultats no prou satisfactoris, sobretot pel cost d'algunes de les activitats. En total eren 19 activitats, amb només una de gratuïta. Les que es van realitzar al Museu Darder van ser:

- **Xerrada gratuïta inaugural "L'hort ecològic com a font de salut"** (29 de març, 7 de la tarda). Mariano Bueno (pioner i gran divulgador de la geobiologia i l'agricultura ecològica). Per raons personals, Mariano Bueno no va poder assistir i es va substituir la xerrada per una altra d'alternativa que no va defraudar els assistents.
  - **La salut i el menjar ecològic** (17 de maig, 19:30 h). Marta Expòsito.
  - **Els horts en les terrasses** (10 de maig, 10 del matí). Engràcia Valls.
  - **La botànica dels horts** (9 de juny, 10 del matí). Georgina Gratacós, biòloga.
  - **Xerrada gratuïta de cloenda "L'hort ecològic com a font de salut"** (25 de juny, 18:30 h). Mariano Bueno fa la xerrada que s'havia previst inicialment per inaugurar el curs.
-
- **Curs d'anellament de l'Institut Català d'Ornitologia (ICO)** (27 d'octubre). Organitzat per Museu Darder, ICO i Limnos, per les seves característiques era de format reduït. Es va realitzar la sessió teòrica al Museu Darder.
  - **Curs *El regne dels fongs, un món desconegut*** (16 i 17 de novembre). Curs d'introducció al món de la micologia a càrrec de l'Associació Micològica Joaquim Codina. Es van fer dues sessions: una xerrada teòrica i una sortida de camp més pràctica a un bosc de la comarca per aprendre a conèixer i identificar algunes espècies de bolets. L'activitat era gratuïta.

f. Activitats infantils i per famílies:

- **Planetari. Activitat paral·lela a l'exposició "Mart-Terra"** (tots els diumenges del 23 de setembre al 14 d'octubre). Activitat gratuïta.
- **Tallers de Nadal. Un Nadal amb història** (desembre 2012 i gener 2013). Tallers adreçats a nens i nenes de 6 a 12 anys. Organitzats pels Museus de Banyoles, es realitzen al Darder en tenir espais més adequats. Els de desembre són:
  - Un mosaic a la taula de Nadal (27 de desembre).
  - Vitralls resplendents (28 de desembre).

Horari: de 10h a 13h (amb pausa per esmorzar)

Preu: 5 € per sessió.

g. Altres activitats:

- **Inauguració de l'exposició "El somni republicà"** (4 de maig). El comissari, Enric Pujol, en va ser l'encarregat. Amb representants de l'Ajuntament de Banyoles i la Diputació de Girona.

- **Sortida: Dia mundial de les zones humides. Sortida al riu Terri** (4 de febrer, a les 11 del matí). Ruta matinal a peu per conèixer racons amagats del Terri. Recorregut d'uns 6 km.
- **Concurs "Reptes matemàtics"** (del 16 de març al 21 d'abril). Com a complement de l'exposició "Corbes i superfícies" es va convocar un concurs obert a tothom en què es proposaven 13 reptes relacionats amb les matemàtiques. Les associacions de comerciants de Banyoles van col·laborar en aquest concurs posant un dels reptes als seus aparadors.

Van estar pocs els que van aconseguir trobar tots els reptes i van respondre. Només 16 persones van fer arribar les butlletes. I només una d'elles va respondre correctament a tots els reptes. Així, el dissabte dia 21, coincidint amb l'últim dia de l'exposició, es va donar a conèixer el nom del guanyador indiscutible, el jove Isidre Puigmitjà, a qui es va felicitar per la seva perseverança i interès per les matemàtiques. El premi va consistir en diferents productes promocionals de Banyoles

- **Lliurament dels premis Astrobanyoles de divulgació científica** (14 d'abril). Astrobanyoles, com a entitat impulsora de l'astronomia i la ciència, va convocar el Segon Premi de Recerca i Divulgació Científica, amb l'objectiu de potenciar l'interès pel coneixement científic dels estudiants dels Instituts i Escoles de Primària del Pla de l'Estany.
- **Primers premis de divulgació científica d'Astrobanyoles** (12 de maig). Presentació dels treballs premiats en aquest premis creats per Astrobanyoles:
  - Flora urbana. Itineraris botànics de la ciutat de Banyoles, de Carla Iglesias i Anna Pagès (4art d'ESO, Institut Pere Alsius).
  - Els marcadors tumorals, d'Isabel Bermejo i Nàdia Saura (2n de Batxillerat, Institut Josep Brugulat).
  - Només és què estic de sort? Estudi matemàtic i estadístic sobre jocs d'atzar, de l'Eva Bramón (2n de Batxillerat, Institut Pere Alsius).
  - Les algues, paisatges bentònics, de Mar Vila (2n de Batxillerat, Institut Pere Alsius).
- **Descobreix una joia del museu** (18 de maig). Activitat promoguda pel Servei de Museus de la Generalitat de Catalunya en motiu del Dia Internacional dels Museus, consisteix en destacar una peça de l'exposició permanent. Enguany es va triar l'ai-ai (*Daubentonia madagascariensis*) naturalitzat. L'exemplar pertany a la Col·lecció Darder (1916). Es va fer un mailing aprofitant la coincidència d'aquesta espècie amb un personatge de dibuixos animats, i es va redactar un pdf amb informació de l'espècie i l'exemplar del museu que es podia descarregar del web.
- **Descobreix Banyoles amb els cinc sentits 7 de juliol** (dissabtes 4 d'agost, 8 de setembre i 20 d'octubre). *Mira, escolta, toca, olora i tasta... a través dels 5 sentits descobriràs el nucli antic de Banyoles amb històries que ens faran reviure el nostre passat.* Organitzada per l'Oficina de Turisme, aquesta activitat era un itinerari que passava pels dos museus i començava a les 10:30 del matí al Museu Arqueològic. No va donar resultats gaire satisfactoris.

- **Inauguració de l'exposició "Mart-Terra. Una anatomia comparada"** (13 de setembre). Amb representants de l'ajuntament de Banyoles i "la Caixa".
- **Dia Mundial dels Ocells 2012. Concurs d'identificació d'ocells al Museu Darder. Saps quin ocell és?** Concurs popular d'identificació d'ocells, que estaven exposats a l'Espai Darder. Amb dos nivells, un de bàsic i un de mitjà. Es sortejà un premi relacionat amb el món dels ocells entre els encertants màxims de cada categoria. Una vegada realitzat el sorteig entre els encertants, van resultar guanyadors Abril Pradas Xuclà, de Banyoles (Categoria A, senzilla) i Joaquim Balllosera Castillo, de Girona (Categoria B, mitjà).
- **Monestirs i territori. Col·loquis de tardor del CECB** (24 i 25 de novembre). El Museu Darder va ser la seu del col·loqui (excepte la conferència inaugural), en el que col·laborava també el Museu Arqueològic.

Activitats de formació d'accés restringit:

- **Corbes i superfícies. Formació dels professors** (15 de març). Sessió formativa adreçada als professors de les escoles del Pla de l'Estany per a facilitar-los la visita amb els seus alumnes a l'exposició.
- **Corbes i superfícies. Formació dels monitors** (16 de març). Sessió formativa adreçada als voluntaris de l'entitat Astrobanyoles que han de donar suport als grups de les escoles del Pla de l'Estany que visitin l'exposició.

Fotografies de les activitats del MDEIE:

1. Xerrada de Carlos Fernández Delgado

2. Dia Internacional dels Museus.

3. Xerrada Mariano Bueno.

4. Astronomia a la fresca.

5. Taller de Nadal

h. Cessió i lloguer d'espais

Cessió d'espais al MDEIE l'any 2012:

Organitzador	Sessions
Ajuntament de Banyoles (Promoció Econòmica)	7
Ajuntament de Banyoles (Biblioteca)	4
Ajuntament de Banyoles (altres)	6
Consell comarcal	2
Escola oficial d'idiomes	2
Consorti de l'Estany	1
Partits polítics	6
Empreses	1
Ateneu Obert de la Dona	3
Particular	1
Total sessions	33

i. Difusió Museu Darder 2012

L'Ham: "Museus de Banyoles. La peça del mes":

- **Antropologia:** restauració d'un model de musculatura humana. Núm. Reg. 1101 (Col·lecció Darder, 1916).
- **Invertebrats:** gorgònia exòtica (*Gorgonia flabellum*). Núm. Reg. 1353/496.
- **Antropologia:** mòmia Peruana. Núm. Reg. 1003 (Col·lecció Darder, 1916).
- **Ocells (Dia Mundial dels Ocells):** tord (*Turdus philomelos*). Núm. Reg. 360 (Donació).

Tots aquests articles, també s'han anat publicant al web del Museu, en l'apartat "Peça destacada".

S'ha fet difusió mensual del programa d'activitats del museu mitjançant la pagina web dels museus de Banyoles, les agendes locals de la comarca i pàgines web gratuïtes.

S'ha actualitzat regularment el mailing del museu.

S'han actualitzat mensualment els continguts de la pàgina d'inici (activitats, exposicions etc.) del Web dels Museus de Banyoles (www.museusdebanyoles.cat) i el nou web de cultura de l'Ajuntament de Banyoles (www.cultura.banyoles.cat).

11.5. Gestió de fons documental i col·leccions

a. Arxiu d'imatges:

- Incorporació de noves fotografies d'activitats i altres (digitals i escanejades): 215 imatges pendents de 2011.

b. Biblioteca-hemeroteca:

- Ingressos: 41 unitats de llibres i altres publicacions i 65 unitats de publicacions periòdiques. Format paper i digitals.
- Incorporació de 468 unitats de versions digitals de publicacions que es tenen en paper.
- Buidat de publicacions: 409 registres nous de 31 títols..
- Préstecs: interns (sense sortir de l'edifici, a personal propi): 3 volums.

c. Sol·licituds i consultes del centre de documentació:

- Per e-mail: 17
- Presencials: 5

d. Publicacions, articles i premsa

- Recull de premsa: el Museu Darder apareix citat en un total de 90 articles durant aquest període, a Ràdio Banyoles i als diaris El Punt-Avui, Diari de Girona. El País i La Vanguardia.

e. Documentació d'objectes:

- Retolació de diverses capsas i lleixes del Magatzem.
- 4 noves fitxes d'ingressos recents, incloent dades de georeferenciació.
- Actualització de dades diverses del fitxer d'objectes i l'arxiu d'imatges (22 fitxes).
- Arxiu d'imatges d'objectes. Es fan fotos digitals pendents de 32 peces aprofitant que s'exposen a "Corbes i superfícies".

f. Moviment d'objectes:

- Donacions i dipòsits:
  - a. Papallones exòtiques per muntar (una dotzena). Donació d'Eugènia Bosch (Serinyà).
  - b. Dues papallones comunes. Recol·lecció museu.
  - c. Un astor mort de forma natural a Palol de Revardit. Es guarda al congelador.
- Ofertes: No se'n rep cap en aquest període.
- Préstecs:
  - Travertí amb la marca d'una fulla. Retornat per l'Escola de Natura, a qui s'havia deixat el 2011 per unes visites guiades a la zona de l'Estany.
  - Mòmies egípcia i "mexicana". A l'estiu retornen al Museu Darder des del SAM, on estaven dipositades des de 2003.
  - Mòmia "mexicana". Es trasllada a Madrid, a la seu del IECIM, per a ser investigada o realitzar-hi tasques de conservació preventiva i restauració.

El moment en què es retorna la mòmia egípcia al Museu Darder

g. Exposició permanent:

- No es realitza cap modificació.

h. Conservació preventiva:

- Revisió dels pots de peces en líquid. Dels aproximadament 200 pots, 13 necessiten ser revisats pels defectes detectats (baixada del líquid, rosca en mal estat, precipitació de formol en les peces). Caldrà canviar alguns pots per no estar en bones condicions.
- Es continua realitzant un control periòdic de les condicions ambientals amb 10 data loggers distribuïts en diferents espais del Museu.
- Aplicació d'un antifúngic a una mostela i un llangardaix dissecats que sovint s'ha vist afectada per fongs.
- Des del Museu Blau es demana permís per poder realitzar un tractament de conservació a la tortuga careta que se'ls va deixar en préstec, oferta que s'accepta.
- Seguiment periòdic del material que va patir en la inundació de 2011.

Llangardaix ocel·lat abans del tractament antifúngic.

i. Restauració:

- Model anatòmic amb el sistema digestiu humà (Núm. Reg. MDEIE 1099). Aquesta peça forma part de la sèrie de tretze amb què s'ha anat treballant els darrers anys. D'aquesta en destaca el fet que es refà l'estómac, que estava pràcticament perdut.

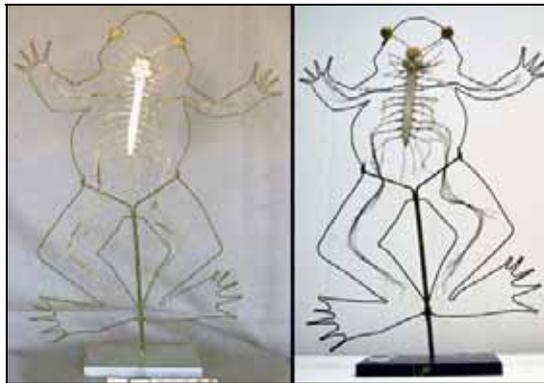
Estat de la peça abans i després de la restauració

- Tall transversal de cap humà (Núm. Reg. MDEIE 1234). Es prefereix no tancar la gran esquerra que presenta perquè la restauradora considera que podria tornar-se a obrir.

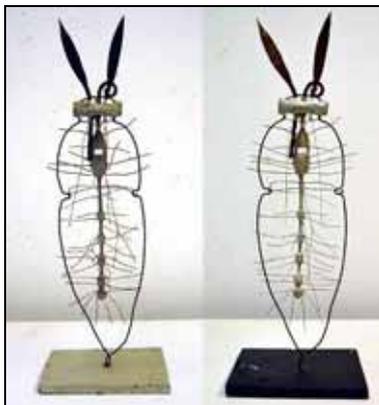
Estat de la peça durant i després de la restauració

- Model de sistema nerviós de granota (Núm. Reg. MEIE 1663). Aquesta peça necessitava bàsicament una neteja, ja que portava molta pols acumulada. També s'han col·locat bé els filferros que simulen els nervis.

Estat de la peça abans i després de la restauració

- Model de sistema nerviós de papallona (Núm. Reg. MEIE 1671). De la mateixa sèrie que l'anterior, en destaca la neteja de les antenes, fetes en metall amb línies pintades simulant la forma de plomall.

Estat de la peça abans i després de la restauració

Detall d'una de les "antenes"

Totes les restauracions les ha realitzat Anna De Puig.

j. Investigació:

- Mercedes González Fernández, directora de l'IECIM (Instituto de Estudios Científicos en Momias), continua analitzant les mostres de les mòmies i caps momificats.
- S'inicia una investigació sobre la mòmia egípcia del Museu Darder, a càrrec d'un grup d'investigadors format bàsicament per metges i antropòlges gironins.
- Recerca de documentació sobre Banyoles i Francesc Darder a la base de dades per internet de publicacions periòdiques antigues del CSIC.
- Georgina Gratacós fa una recerca per internet sobre col·leccions de ciències naturals antigues, contactant amb responsables del Proyecto CEIMES i altres que posen en valor col·leccions similars a les de Francesc Darder.
- Georgina Gratacós presenta una comunicació a la Tribuna d'Experiències de les Jornades Imatge i Recerca (Girona) amb el títol "La Festa del Peix a Banyoles el 1910, una recerca documental i fotogràfica."

Georgina Gratacós durant la seva presentació

k. Estadística de públic:

- Exposició permanent:

Mes	Individuals	EP	ESO I	ESO II	ESPO	Universitaris	3 ^a Edat	Altres	Total
Gener	63	53				47		11	174
Febrer	70					43		20	133
Març	92	37	103			11	43	15	301
Abril	238	27					20	132	417
Maig	215							24	239
Juny	47	89						8	144
Juliol	235							17	252
Agost	504							40	544
Setembre	298								298
Octubre	874							83	957
Novembre	115	42	223					28	408
Desembre	150						15	33	198
Total	2901	248	326	0	0	101	78	411	4065
Tot. 2011	2.922	488	268	109	29	97	60	671	4.644

- Exposicions temporals:

TÍTOL	Adults	Menors de 16	Grups	TOTALS
Aliens!	220	115	754	1.089
Corbes i superfícies	465	208	1.063	1.736
Somni republicà	446	109	0	555
Fotografia ANG	691	337	40	1.068
Mart-Terra	1.204	547	1.419	3.170
Un munt de bolets	442	219	379	1.040
TOTAL	3.468	1.535	3.655	8.658

- Serveis i activitats:

	Tallers didàctics		Exposicions fora recorregut		Taller d'herbaris / cursos semestralers fora del museu		Altres		Activitats no pròpies		Totals			
	Sessions	Usuaris	Sessions	Usuaris	Sessions	Usuaris	Sessions	Usuaris	Sessions	Usuaris	Sessions	Usuaris		
Gener	14	222										14	222	
febrer	12	159			4	81	1	11		3	137	20	388	
Març	14	173			5	324			2	39	4	135	25	671
Abril					1	40			2	50	5	159	8	249
Maig					6	215			1	25	5	152	12	392
Juny	5	89			4	161					6	259	15	509
Juliol									1	0	3	160	4	160
Agost									1	11			1	11
Setembre	21	439			2	109			2	53			25	601
Octubre	56	1241			2	57	1	91	1	0	1	12	61	1401
Novembre	7	140			6	294					5	114	18	548
Desembre	2	47			1	55					1	20	4	122
TOTALS	131	2510	0	0	31	1336	2	102	10	178	33	1148	207	5274

- Usuaris totals 2012 (exposició permanent + exposicions temporals + serveis i activitats + centre de documentació): **18.019 usuaris.**